

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1.—, lanskoletne 2.—; mesečna naročnina Din 20.—, za tujino 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Ročopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

Ljubljana, Gradišče 10, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 254

Ljubljana, sobota, dne 31. oktobra 1931

Leto II.

Sir John Simon,
voditelj angleških narodnih liberalcev

Končna potrditev liste g. Petra Živkovića

Beograd, 30. oktobra. Kasacijsko sodišče v Beogradu je 29. oktobra 1931 leta pod št. 12665 končno potrdilo državno kandidatno listo g. Petra R. Živkovića, predsednika ministrskega sveta in ministra notranjih zadev.

To kandidatno listo priobčujejo današnje »Službene novine«.

Povratek maršala Pétaina

New Port, 30. oktobra. AN. Maršal Pétain in francoska delegacija, ki se je udeležila spominskih svečanosti o priliki stoletnice bitke pri Yorktownu, je na križarki »Duquesne Suffren« zapustila Ameriko.

Ekspoze ministra Zaleskega

Varšava, 30. oktobra. Danes opoldne je imel zunanjski minister Zaleski v zunanjem odboru sejma svoj napovedani ekspoze. Krivdo za današnje stanje na svetu, je izjavil Zaleski, nosi poleg gospodarskih vzrokov tudi še takozvana kriza zaupanja. To krizo povzročajo zlasti tisti ljudje, ki hočejo svet prepričati, da je mogoče odpraviti gospodarske težave samo z revizijo veljavnih pogodb ali celo s teritorialnimi spremembami. Taka pot mora voditi do še večje katastrofe, kakor je ta, ki jo sedaj preživljamo.

Bivši nemški kancelar pri Hooverju

Washington, 30. oktobra. AA. Predsednik Združenih držav Hoover je v četrtek sprejel bivšega nemškega državnega kancelarja Cuna. Imela sta daljši razgovor o raznih vprašanjih.

Grandi poroča o svojem obisku v Berlinu

Rim, 30. oktobra. n. Zunanji minister Grandi je danes poročal predsedniku Mussoliniju o rezultatih svojega obiska v Berlinu. Fašistični listi prinašajo ponatiske člankov nemških časopisov o tem sestanku, dočim ga s svoje strani ne komentirajo, temveč samo ugotavljajo, da so bili na tem sestanku okrepljeni pristrani stiki med obema državama.

Prva seja nemškega gospodarskega sveta

Berlin, 30. oktobra. AA. Gospodarski posvetovalni odbor je imel pod predsedništvom predsednika republike Hindenburga ter v prisotnosti predsednika vlade Brüninga in predsednika državne banke svojo prvo sejo. Hindenburg je v svojem nagovoru naglasil, da mora Nemčija za lastno močjo odvrniti vse nevarnosti, ki jo obdajajo, ter doseči sporazum z ostalimi državami v svrhu rešitve svetovne gospodarske krize.

Novi španski volilni red

Madrid, 30. oktobra. AA. Skupščina je sprejela določbe nove španske ustave o volitvah. V Španiji bodo volitve na podlagi enake, direktne, tajne in splošne volilne pravice. Volilna upravičenost gre državljanom od 23 leta naprej. Poslanska doba traja pet let.

Madrid, 30. oktobra. AA. Parlament je sprejel člen ustave, ki pravi, da lahko narod potom referendum nastopi proti zakonu, ki ga je sprejel parlament. Izvzeti so samo ustava, dopolnilni zakoni k oblastnim statutom, finančni zakoni in mednarodne pogodbe. Narod lahko predloži parlamentu tudi zakonske predloge, za kar je treba 15% volilcev.

Madrid, 30. oktobra. n. Cortezí so snoči sprejeli člen ustave glede volitev državnega predsednika. Prvega predsednika republike bodo volili Cortezí sami, v bodoče pa ga bo volila narodna skupščina in ravno toliko število od naroda sprecijelno izvoljenih odbornikov. Te odbornike izvoli narod pred predsedniškimi volitvami.

Konferenca centralnih bank srednje Evrope

Basel, 30. oktobra. d. Praška konferenca voditeljev srednjeevropskih centralnih bank se sestane 3. novembra. Na to konferenco so povabljene Češkoslovaška, Avstrija, Jugoslavija, Belgija, Poljska, Grčija, Nemčija, Madžarska in Romunija.

Pereče vprašanje vojnih dolgov in reparacij

Pred važnimi pogajanjmi med Parizom in Berlinom — Inicijativo za nov reparacijski sporazum naj bi dala Nemčija — Tudi znižanje vojnih dolgov Ameriki neodklonljiva nužnost

Pariz, 30. oktobra. n. Današnji »Temps« objavlja uvodni članek pod naslovom: »Francija v središču svetovne odgovornosti«, v katerem piše: Naj gre za kredite ali za varnost, v obeh slučajih ni mogoče zboljšanje poprej, dokler se ne vzpostavi medsebojno zaupanje. Glavni element tega zaupanja je zboljšanje nemško-francoskih odnosov. Toda predpogoj zblizanja obeh držav je izpolnitev garancij, ki jih je zahteval Laval.

Berlinski dopisnik istega lista piše v zvezi z včerajšnjo sejo nemške državne vlade, na kateri se je razpravljalo o rezultatih sestanka v Washingtonu, da Nemčija želi postopati samo v sporazumu z ministrskim predsednikom Lavalom. Radi tega bo v sredo nemški poslanik von Hösch posetil Laval. V danem trenutku je Nemčija pripravljena, da v smislu členov 119 in 120 haškega sporazuma predloži presojo svojega gospodarskega položaja konzultativnemu odboru mednarodne banke za reparacije.

V berlinskih političnih krogih med tem prevladuje prepričanje, da se z ozirom na

težko krizo, ki vlada v Nemčiji, ne more ostati pri enostavni reviziji zaščitnih plačil, temveč je nujno potrebna revizija vseh reparacij. O tem predmetu se bodo prihodnji teden vršili dogovori med Berlinom in Parizom na eni ter med Berlinom in ostalimi na reparacijah zainteresiranimi državami na drugi strani.

Newyork, 30. oktobra. n. »Harald Tribune« poroča na podlagi informacij z najverodostojših mest, da ameriška vlada želi, da Nemčija brez obotavljanja prevzame inicijativo za spremembo reparacijskega sporazuma na temelju odredb Youngovega načrta. Obenem se zatrjuje, da se bo poizkušalo izvesti redukcijo vojnih dolgov na temelju plačilne sposobnosti posameznih držav brez ozira na odpor kongresnih krogov v Ameriki. Član kongresa in predsednik bankovnega odbora Fadden je imel snoči govor, v katerem je ostro kritiziral washingtonske dogovore med Lavalom in Hooverjem, na temelju katerih je Francoska pripravljena, da plasira Youngove obligacije v iznosu 2 milijard, čeprav jih je Amerika Evropi odstopila.

Pariz, 30. oktobra. n. Bivši član Youngovega odbora in direktor Morganove banke Thomas Lamont je izjavil dopisniku »Matinac«, da je po njegovem mnenju najboljše, da se Nemčija direktno sporazume z Francijo. Samo na ta način bo mogoča rešitev reparacijskega vprašanja enkrat za vselej. Nemčija naj pride s konkretnimi predlogi in naj ponudi Franciji kupnino anuitet v iznosu od kake milijarde mark. Ako pride do sporazuma med obema državama, se bo sigurno tudi Amerika sporazumela z Evropo glede vojnih dolgov. London, 30. oktobra. n. V »New Chronicle« piše sir Walter Leyton: Nemčija je sicer dosegla znaten izvozni previšek, vendar to še ni dovolj, da plača svoje dolge. Radi nemške konkurence grozijo tudi druge države s protiukrepi. Mednarodni dolgovi so sedaj tako veliki, da njih odplačevanje ogroža vse obstoječe trgovske vez. Niti eni državi-dolžnici ni mogoče z lastno močjo rešiti problem odplačevanja. Ni druge rešitve kot da upniške države sprejmejo način odplačevanja v robu ali pa, da znižajo svoje terjatve.

Mac Donald sestavlja novo narodno vlado

Formalna demisija vseh ministrov — Nova vlada bo štela zopet dvajset ministrov — Svečana otvoritev parlamenta se bo vršila 20. novembra

London, 30. oktobra. AA. Vsi ministri so formalno demisionirali. Tako ima ministrski predsednik možnost, da po svoji volji izbere svoje sodelavce. Mac Donald se je že posvetoval z nekaterimi svojimi tovariši. Včeraj popoldne je predsedoval seji ministrskega sveta.

»Times« napoveduje, da bo nova angleška vlada imela 20 ministrov. List zahteva, naj bo novi kabinet enoten in ne samo zbirka reprezentativnih osebnosti. Časopis nadaljuje, da bo zahtevalo uravnoteženje trgovinske bilance veliko dela. Vlada bo morala v prihodnjih mesecih sklicati več konferenc z domijoni in z drugimi državami. Glede oživiljenja imperijalne trgovine poročajo, da bo kanadski ministrski predsednik ponovil povabilo na imperijalno gospodarsko konferenco v Ottawi, ki se sestane prihodnje leto.

Gospodarski krogi pozdravljajo to konferenco. Predsednik imperijalne zveze trgovinskih zbornic je včeraj dejal, da je sedanj čas zelo ugoden za obnovo razprav o konsolidaciji gospodarske enotnosti Britanske imperije.

Ministrski predsednik Mac Donald se kljub velikim naporom zadnjih tednov počuti zelo dobro. Danes odpotuje v Chequers, kjer ostane preko nedelje.

Kralj bo otvoril parlamentarno sejo 10. novembra. Kraljevskemu sprevodu iz westminsterske palače v parlament bodo prisostvovala velike množice. Dne 11. novembra se kralj udeleži spominskih slavnosti ob priliki premirja pri grobu neznane vojaka.

London, 30. oktobra. AA. Iz Ottawe poročajo, da je kanadska vlada predložila takojšnje sklicanje gospodarske konference angleškega imperija. Konferenca naj se sestane v toku leta 1932.

London, 30. oktobra. AA. V dveh škotskih volilnih okrajih sta izvoljena 2 poslance nacionalne liberalne stranke.

Število vladnih poslancev je s tem naraslo na 557. Opozicija šteje 55 poslancev. 3 izidi še niso znani.

London, 30. oktobra. AA. Zadnje tedne se je gospodarski položaj industrije zelo izboljšal. Brezposelnost je zelo padla. Ve-

like zapadne železnice poročajo, da je železniški promet zelo oživel. Posebno veliko izboljšanje se opaža v bombažni, jekleni industriji, v predilnicah volnenih odev, v tovarnah cinkovih plošč in v drugih industrijah. Mnogo tovarov, ki so omejile obrat za polovico, so popolnoma zaposlene. Iz inozemstva so dobile veliko naročil. Pri tovarni »Tornycroft« so naročili iz Kaira več avtobusov. Pri tovarni Henderson v Aberdeenu so naročili indske zapadne železnice več električnih žerjavov na kolesih.

London, 30. oktobra. AA. Kralj sprejel Snowdena v avdijenci v buckinghamški palači.

London, 30. oktobra. n. Vodje vladne stranke dobivajo iz vseh strani častitke. Kralj Alfonz, ki se nahaja ta čas v Londonu, je bil med prvimi, ki so posetili Mac Donalda in mu čestitali. Novoizbrani parlament bo imel prvo sejo v torek, dne 3. novembra. Na tej seji bo izvoljen predsednik spodnjega doma. Svečana otvoritev parlamenta s kraljevim govorom pa se bo vršila dne 10. novembra.

Novi zapletljaji na Daljnem vzhodu

Japonski korak v Moskvi — Pomirjevalna izjava sovjetske vlade

Moskva, 30. oktobra. AA. Tas poroča, da je japonski poslanik v Moskvi obiskal pomočnika sovjetskega komisarja za zunanje zadeve ter zaprosil ob tej priliki za pojasnila o glasovih, ki se širijo v Mandžuriji, da so Sovjeti sklenili podpirati kitajskega generala Mao. Japonski poslanik je dodal, da ti glasovi vznemirjajo Japonsko, in izjavil, da bo Japonska v primeru, da sovjetske čete zasedejo vzhodno kitajsko železniško progo, poslala vojaške oddelke, da zaščitijo progo Taonan-Cicikar.

Pomočnik sovjetskega komisarja za zunanje zadeve je izrazil japonskemu poslaniku začudenje povodom razširjenja teh vesti ter dejal, da se med kitajskimi četami ne nahaja noben sovjetski instruktor in da Sovjetska Rusija ne vzdržuje nobenih zvez v Mandžuriji ter da spoštuje mednarodne pogodbe s Kitajsko. Dodal je, da bi bila politična ali vojaška okupacija vzhodno-kitajske železnice tudi pod izgovorom podpore v nasprotju z miroljubno politiko Sovjetske Rusije in interesi svetovnega miru.

Mukden, 30. oktobra. AA. — Japonska armada v Mandžuriji je včeraj porazila v bližini Čenciātuna in Čupingkaja četo 1000 kitajskih roparjev. V boj je poseglo tudi topništvo. Roparji so imeli 100 mrtvih in 200 ranjenih.

Šanghai, 30. oktobra. AA. Kitajska nacionalna vlada je odbila predloge raznih organizacij, naj bi priznala sovjetsko vlado. General Čangkajšek je izjavil, da mora Kitajska dobiti jamstva, da Rusija ne bo vodila propagande in da ne bo podpirala komunistov na Kitajskem.

Pariz, 30. oktobra. AA. Briand je imel daljši sestanek z japonskim poslanikom Jošozavom o položaju v Mandžuriji.

Energične mere proti upornikom na Cipru

London, 30. oktobra. n. Minister za kolonije Thomas je poslal guvernerju Cipra novo depešo, v kateri pravi, da je bil kralj zelo neugodno prizadet od vesti, da so uporniki zažgali guvernerjevo palačo in da so voditelji upora ljudje, ki so še pred kratkim prisegli zvestobo angleški kroni. Minister obeta guvernerju vso pomoč, da zatire upor, ker vlada ne bo trpela niti najmanjšega nereda več ne sedaj ne v bodočnosti.

Gradnja motornih ladij

London, 30. oktobra. AA. Po podatkih »Lloyd Register« se je gradnja motornih trgovinskih ladij zelo povečala. Odstotek motornih ladij na svetu se je povečal od 50 na 69%. Od 1.734.000 ton so zgradili 1.213.000 motornih ladij. Od 557 novih motornih ladij so jih zgradili v Angliji: 223.

Nova vas Medvedje selo

Beograd, 30. oktobra. l. Predsednik ministrskega sveta in minister za notranje posle je odločil, da se v občini Sv. Peter na Medvedjem selu, srez Šmarje-Rogatec, oni del vasi Kristan vrh, ki ga narod naziva »Medvedje selo«, izloči kot samostojen kraj pod imenom Medvedje selo.

Obsodba makedonstvu-jušćih v Sofiji

Sofija, 30. oktobra. AA. Sofijsko okrožno sodišče je izreklo danes sodo v procesu proti morilcem uglednega mihalovišta Jordana Čurkova. Sodišče je obsodilo Trajka Miladinova na 15 let roblje in 20 let izgube častnih državljanstvih pravic, Ilijo Kosturkova pa na doživetno roblje. Istočasno sta bila morilca obsojena na plačilo 50.000 levov kot odškodnino rodbini ubitega Čurkova.

Noblova nagrada za medicino

Stockholm, 30. oktobra. AA. Letošnja Noblova nagrada za medicino je bila podeljena Otonu Warburgu za odkritje dihalnega fermenta.

Dotok zlata v Nizozemsko

Amsterdam, 30. oktobra. AA. Nizozemska narodna banka je pozvala amsterdamske banke in bankirje, naj prijavijo, kolikšne so njihove zaloge zlata v depozitih. Narodna banka želi imeti pregled nad zlatimi zalozami privatnikov, ki so zadnje dni s pošiljatkami iz Amerike močno narasle. Pokritje novčanic, ki je znašalo prejšnji teden 77,5%, je poskočilo na 80,6%.

Resna beseda našim Primorcem v Jugoslaviji

Veliko tisoč Primorcev je našlo svojo drugo domačijo v Jugoslaviji, kjer so postali državljani svobodne države in so poklicani tudi na volišče 8. novembra, da bi tako sodelovali ob novem delu za bodočnost svoje nove domovine. Ker vem, da prihajajo tudi do mojih dragih ožjih rojakov sirenski glasovi, ki jih vabijo, da bi se ne udeležili teh važnih volitev, zato se oglašam s tem pozivom in jih rotim: **Primorci, v nedeljo 8. novembra — vsi na volišča!**

Domišljujem si, da sem za ta klic najbolj opravičen med vsemi starejšimi primorskimi politiki in upam, da ga bodo moji dragi rojaki tudi upoštevali. Že polnih petdeset let sem v vrstici političnega in kulturnega delovanja primorskih Slovencev, a od leta 1889. dalje sem bil pogosto naravnost v ospredje našega narodnega in gospodarskega napredovanja.

Takoj na dan mobilizacije 1914. so me zaprli zaradi mojega delovanja med primorskimi narodom, in vlačili so me po raznih jetnišnicah in internacijah, končno so me aprila 1917. konfinirali na Dunaju. Čez tisoč dni imam vseh teh ljubeznivosti avstrijske policije in soldateske. — Ali ko sem se nastanil na Dunaju in se moral vsak teden javiti policiji, sem takoj začel misliti na svoje drage Primorce, ki so bili raztreseni begunci po vseh možnih deželah stare monarhije. Na Dunaju sem ustanovil »Srednji odbor za begunce«, kjer sem imel v evidenci do 62.000 rojakov. Silno veliko dobrega smo storili za nje iz tega odbora. Lahko rečem, da so naši rojaki dobili na milijone kron zastanih begunskih in vojaških podpor, in veliko število naših vojakov smo oprostili vojaške službe pod pretezo — obnove Primorja...

In po polomu stare monarhije sem poskrbel, da sem spravil begunce bodisi domov ali v Strnišče pri Ptuj, kjer so bili z vsem dobro preskrbljeni, dočim bi v prejšnjih taboriščih stradali. Zaostali begunci, ki so bili nastanjeni po raznih deželah na kmetih in so imeli polja v najemu, pa sem pošiljal z Dunaja begunske podpore. Naj izdam dejstvo, da nad 40.000 kron teh podpor mi ni nihče povrnil.

Veliko tisoč teh beguncev je zdaj v Jugoslaviji v raznih položajih, in meni se zdi, da jim ne bom preveč vsiljiv z nasvetom, ako jih zdaj nujno rotim, naj 8. novembra storijo svojo narodno dolžnost do države, ki jih je sprejela v svoje okrilje. — Vabljeni glasovi jih odvrtačo od volitev, jaz pa pravim: **Rojaki Primorci, vsi do zadnjega na volišča!**

Svoje stališče do Jugoslavije in njenega notranjega političnega življenja sem že večkrat označil in jasno povedal tudi svojim starim prijateljem iz Primorja, namreč: Mi Primorci nimamo nikakega razloga, da se vrvimo v strankarske borbe v Jugoslaviji. Svoj čas sem ob nekih volitvah dosledno svojim načelom klisal rojakom po vseh krajih in kotih Jugoslavije: Ljubi rojaki, mi imamo vse težjih bolečin in hujših skrbi nego so vse tiste, ki jih propovedujejo razni strankarji, mi imamo svoje oči obrnjene tja preko, kjer pol milijona naroda trpi silne muke... in te naj bi mi po možnosti hladili, prinašali tolažbe, bodila, da ne obupajo. Naš »sacro egoismo« je umiljiv in opravičljiv, ako rečemo: mi se ne vtikamo v strankarske boje, (dokler so stranke živele in delovale), mi gremo z — močnimi, ki nam lahko v silni potrebe pomagajo... »Nie chorowo, ale zdrowo«, pravi Poljak, a nam nihče zameriti ne sme, ako se tudi mi tega gesla oprijemljemo. Tako je delal vedno židovski narod, ki je raztresen po vsem svetu, in dobro je jadralsko stoletja in celo tisočletja.

Zdaj pa, ko ni več strankarskih bojev — o kolika je škoda, da ni bilo tako že od početka! — je naš položaj toliko bolj lahek in jase: mi gremo na volišča, kamor nas kliče modri vladar države, ki nas je bratski sprejel v svoje vrste, gremo in volimo tako, da bo imel kralj v bodoče dobrih sodelavcev pri nadaljnji izgradbi države. Ni naša naloga, da mi razmišljamo, ali je prav tako ali bi bilo bolje kako drugače, o tem naj si belijo glave drugi; naša naloga pa je edino ta, da aktivno sodelujemo in ne sedimo ravnodušno doma, ko se ustvarja v Jugoslaviji prehodna doba v povsem moderno državno življenje. Kdaj bo pravi čas, da se državni aparat postavi na dočela demokratično in parlamentarno podlago po načelih, ki veljajo za višek državljanske modrosti, to ni naša naloga, da o tem razpravljamo in morda odločamo. Mi pojdemo na volišča 8. novembra in volimo postavljene kandidate, saj je celo med temi izbira jako velika.

Rojaki, volilci, slušajte svojega starega narodnega delavca, ki svoje zadnje dni posveča še vedno vsako svojo najsrčnejšo misel blagru in boljši bodočnosti najbolj nesrečnega dela slovenskega naroda. Vsi na volišča!

A. G.

Razširjajte Jugoslovana!

Odmevi Mussolinijevega govora v Neaplju

Slab odgovor rimskega lista na kritiko francoskega tiska

Rim, 30. oktobra. n. »Giornale d'Italia« polemizira s francoskimi časopisi in odbija njihove opazke, da je Mussolini s svojim govorom v Neaplju storil slabo uslugo Evropi, ko je naglasil potrebo revizije mirovnih pogojev. Mussolinijeva teza o reviziji po mišljenju »Giornale d'Italia« ne more povzročiti v Evropi katastrofe. Versailleski mirovni dogovor ni več tak, kakršen je bil leta 1919 v Parizu, niti niso reparacije take, kakršne so bile v Spa 1. 1922. Italija vodi revizionistično politiko že od leta 1922 dalje. Ona spremlja historični protest, ki se razvija brez obzira na desno ali levo. Bilo bi absurdno, če se bi

vprašanje obstoječih pogojev in reparacij ne bi moglo premakniti z mesta.

Nato »Giornale d'Italia« demantira trditve nekaterih inozemskih listov, da je Grandi poizkusil v Berlinu skleniti zvezo z Nemčijo. Že neštetokrat smo poudarili, lako trdi »G. d. I.« da Italija ne stremi za nikakimi partikularističnimi sporazumi z Nemčijo, niti za kakim stalnim sodelovanjem, ki bi imelo neko preventivno obliko. Italijanska politika napram Nemčiji je bila slejkoprej kot napram vsaki drugi državi na stališču odkritega sodelovanja in ima v vidiku splošne evropske in svetovne cilje.

Nov atentat na vlak na Madjarskem

Težak železen drog na tračnicah

Budimpešta, 30. oktobra. n. Preteklo noč je bil zopet poizkušena težak atentat na vlak pri Oroshaze. Preko tračnic je bil položen težak železni drog, katerega vlakovodja v temi ni opazil in ga je vlak tiral pred seboj kakih 30 metrov. Ker se je vlak v tem času nahajal ravno nad neko strmino, bi se bila nedvomno zgodila zopet težka nesreča, da ni vlakovodja še pravočasno ustavil vlaka. Kot dozdevna krivca so prijeli dva mlada kmeta, ki sta že priznala, da sta poskusila iztiriti vlak, to pa iz neverjetnega razloga, ker baje nista mogla prenesti ropota brzovlaka in sta bi-

Atentatorja dva mlada kmeta

la obenem jezna, ker se brez denarja nista mogla peljati. Policija med tem domneva, da so navedbe napačne in poizkuša ugotoviti pravi motiv njihovega dejanja.

Bukarešta, 30. oktobra. n. V mestu Tighini, ki leži na romunsko-ruski meji, sta bila aretirana dva sumljiva človeka, italijanska državljana, ki sta hotela tajno prekoračiti mejo v Rusijo. Po njihovi izjavi sta šla za zaslužkom. Vendar policija misli, da utegneta biti zapletena v atentat pri Bia Torbagyju, in je radi tega dala tozadevno obvestilo budimpeštanski policiji.

Konstituiranje francosko-nemške komisije

Včeraj se je vršila prva seja - Delo se razdeli na štiri podkomisije

Berlin, 30. oktobra. AA. Ker sta francoska in nemška vlada člane in strokovnjake za mešano francosko-nemško gospodarsko komisijo že imenovali, se je komisija sestala danes k prvi seji. Generalni tajnik francoske sekcije komisije, ravnatelj trgovskega oddelka francoskega ministra za zunanje zadeve Coland in namestnik predsednika nemške sekcije državni podtajnik Trendelenburg kot generalni tajnik in ravnatelj ministrstva Ritter

sta o priliki sestanka članov mešane komisije razpravljala o njenem delovnem programu.

Mešana gospodarska komisija bo sestavljena iz štirih podkomisij, katerih predsedniki se bodo skupno s predsednikom in generalnima tajnikoma francoske in nemške sekcije komisije sestali v prvi polovici meseca novembra v Parizu k svoji prvi seji.

Omejitev uvoza živine v Avstrijo

Glavne določbe zakona o uradu za promet z živino

Dunaj, 30. oktobra. AA. Korbiro poroča, da je bil včeraj ustanovljen parlamentarni odbor z nalogo, da redigira zakonski načrt o ustanovitvi urada za promet z živino. Odbor je na današnji seji sprejel tozadevni zakonski načrt, vendar je spremenil nekoliko besedilo vladnega predloga. Med spremembami se nahaja tudi ta, da je na zaščitena domača tržišča dovoljeno uvažati

živino le v toliko, v kolikor uvoz ne bo ogrožal domače proizvodnje in cen domače živine. Ti predpisi veljajo glede uvoza pitanih svinj šele od 1. decembra dalje. O trajanju novega zakona bo imenovani odbor sklepal na jutrišnji seji. Nato pride zakonski načrt pred plenum parlamenta ter v zvezni svet.

Novi krvavi spopadi v Nemčiji

Več oseb težko ranjenih v Kreuzenau-u

Berlin, 30. oktobra. AA. O priliki današnjega sestanka nacionalistov v kopališču Kreuzenau je prišlo do spopadov med nacionalisti in komunisti. Več oseb je bilo težje ranjenih.

Berlin, 30. oktobra. AA. Vojni minister Groener je izdal naredbo, naj se začne sodna preiskava proti listom, ki so neposredno po incidentih v Braunschweigu o priliki manifestacij nacionalistične stranke začeli ostro in strupeno polemiko proti upravi nemške državne brambe.

Berlin, 30. oktobra. AA. Zadnje čase je imel general von Schleicher iz ministrstva za državno obrambo več razgovorov s Hitlerjem. Na dnevnem redu teh razgovorov je bilo tudi vprašanje, kakšno razmerje naj bo med nacionalnimi socijalisti in državno brambo.

Hitler je pri tej priliki opetovano izjavil, da njegova stranka odločno obsoja vsako razdiralno delo v vrstah državne brate in da bodo iz njegove stranke izključeni vsi, ki bi se poslužili nelojalnih sredstev.

Sprejem med generalštabne pripravnike

Beograd, 30. oktobra. I. Kakor vsako leto, tako je tudi letos glavni generalni štab sprejel večje število mlajših častnikov, da se izobrazijo in kesneje prevedejo v generalštabno stroko. Ta priprava traja dve leti in pol. Med temi častniki je tudi inženier-kapetan I. razreda. Gaberšček Dragotin.

Predlogi belgijskega bančnika Francquija

London, 30. oktobra. AA. Belgijski bančnik Francqui, ki je bil včeraj sprejet od predsednika Združenih držav Hooverja, je imel danes več sestankov z voditelji newyorških velebank. Francqui predlaga ustanovitev mednarodne kreditne banke, ki naj bi konvertirala mednarodne kratkoročne, v Nemčiji zmrznjene kredite v tri- do petletna posojila.

Pariz, 30. oktobra. AA. Predsednik francoske vlade Laval proučuje s strokovnjaki, ki ga spremljajo na parniku »Ile de France«, predloge, ki jih je stavil Francqui Hooveru o mednarodnem bančnem sporazumu glede nadomestitve kratkoročnih kreditov s srednjeročnimi.

Velik uspeh nemške pevke v Parizu

Pariz, 30. oktobra. AA. Letošnjo nemško koncertno sezono v Parizu je otvorila slovita emška pevka Lotte Lehmann. Priredila je koncert v dvorani Pleyel, ki ima 3000 sedežev. Dvorana je bila popolnoma razprodana, Lehmannova je pela v nemškem jeziku in doživela ogromen uspeh.

O medsebojnem zbližanju Slovanov

Ljubljana, 30. oktobra.

Danes zvečer je priredila Ljubljanska Prosvetna zveza v mali dvorani hotela Union krasno predavanje o medsebojnem zbližanju Slovanov. Predavatelj g. prof. J. Sedivy se je dotaknil tega vprašanja iz raznih vidikov: verskega, kulturnega, gospodarskega in političnega.

Uvod v predavanje so tvorile skioptične slike, ki so nam pokazale prestolice slovanskih držav in narodne noše Slovanov.

Predavanje je zaslužilo mnogo boljši obisk. Priobčili ga bomo izčrpeje v jutrišnji številki.

Premestitve pri železnici

Beograd, 30. oktobra. I. Z odlokom prometnega ministra so premeščeni po službeni potrebi: Cesen Janez, administrativni uradnik IX. položajne skupine, s postaje Ljubljana glavni kolodvor na Rakek; Škrjanec I., prometni uradnik VIII. pol. skupine, s postaje Tezno na postajo Maribor glavni kol.; Gunčar Hinko, pomožni prometnik X. pol. skupine, s postaje Dobrava-Vintgar na Savo. Na prošnjo so premeščeni: Lavrič Jože, prometni uradnik VIII. pol. skupine in načelnik postaje Velenje kot načelnik postaje v Skofjo Loko, Brandner Franc, prometni uradnik VIII. pol. skupine in načelnik postaje Rogaška Slatina, kot načelnik postaje na Videm-Krško, Pavšek Stanislav, pomožni prometnik X. pol. skupine s postaje Brezovica na Dobravo-Vintgar.

Opijumska komisija je zaključila razprave o novem zakonskem načrtu

Beograd, 30. oktobra. AA. Na sejah 29. in 30. oktobra t. l. je opijumska komisija ponovno razpravljala o zakonskem načrtu o opiju in mamilih. Komisija je sprejela v zakonski načrt spremembe, ki so jih predlagali predstavniki ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje Kalodjera, predstavniki finančnega ministrstva Popovič in predstavnik skopljanske trgovske zbornice Hadži-Ristić. Komisija je izrazila željo, da se načrt čimprej uzakoni in da se že zdaj izvršijo vse potrebne predpriprave za izvajanje tega zakona. Komisija je nato proučila poročilo o prometu mamil v l. 1930/31, ki ga je podal tajnik komisije. Komisija je poročilo sprejela ter sklenila, da se pošlje v ime naše vlade tajništvu DN. Ker je poročilo izdelano v francoščini, je komisija izrazila željo, da se statistični del prevede, dopolni in tiska, da se bodo naši gospodarstveniki lahko poučili o stanju mednarodnega prometa z opijem ter na podlagi tega točneje presodili naš položaj.

Beograd, 30. oktobra. AA. Opijumska komisija je razpravljala na svoji današnji seji o tihotapstvu 17 zabojev opija trdke Kandra & Co. Komisija je ugotovila, da naša država s tem ni bila prizadeta. Vendar si je komisija pridržala končno sklep o tem vprašanju, da dobi med tem časom poročilo uprave mesta Beograda o rezultatih preiskave.

Najrazličnejši sloji med novimi angleškimi poslanci

London, 30. oktobra. AA. Zaradi katastrofalnega poraza delavske stranke pride v spodnjo zbornico mnogo novih poslancev. Tako bo slika zbornice popolnoma izpremenjena. Med novimi poslanci je 18 doktorjev, nad 40 poslancev, ki imajo visoka vojaška odlikovanja, 7 generalov, 20 polkovnikov, 3 admirali in kontraadmirali. Campbell Sport je v novi zbornici močno zastopan. Izmed slavnihih sportnikov je bil med drugimi izvoljen tudi lord Clydesdale, ki je znan boksač. Poslanec Newcastle je igralec.

Kralj Alfonz obsojen na dosmrtno robijo?

London, 30. oktobra. AA. Veliki odbor v Madridu razpravlja zdaj o tem, ali naj se bivši kralj Alfonz obsodi na smrt, ker je obtožen državnega udara, ki je bil izvršen leta 1923. Ker pa bo verjetno v novem kazenskem zakoniku ukinjena smrtna kazen, bo kralj Alfonz vsekakor obsojen na dosmrtno robijo, kraljevska posestva pa bodo konfiscirana v korist brezposelnih delavcev. — Vendar zaenkrat še nimajo točnih dokazov, da je bil kralj Alfonz direktno vmešan v državni udar.

Dva avta zavozila v vlak

Helsingfors, 30. oktobra. AA. Blizu Fredrikshavna je v silnem viharju zadel avto v osebni vlak. Pri tem so bili ubiti 4 potniki.

Praga, 30. oktobra. AA. Med Opavo in Hulčinom je zadel v gosti megli avto v vlak. Pri tem je bilo ubitih 5 oseb.

Ostra zima v Nemčiji

Berlin, 30. oktobra. AA. V Nemčiji se je že oglašila zima. Ponekod so divjali hudi viharji s snežnimi zameti. Letalske zveze z Vratislavo so bile prekinjene.

Bitka med kmeti in cigani pred prekim sodom

Budimpešta, 30. oktobra. n. Jutri se sestane v Nagy-Kanizi preki sod, ki bo sodil udeležence nekega pretepa med cigani in kmeti, pri katerem sta bili ubiti dve ciganki in en otrok. Obdolženci so kmečki mladeniči, ki so baje streljali na cigane, ki pa svojo udeležbo odločno zanikajo. Ker pozna preki sod za uboj s strelnim orožjem samo smrtno obsodbo, bo jutri, če se storilec dokaže njihova krivda, izrečenih ponovno več smrtnih obsodb, ki se bodo izvršile tekom dveh ur.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 30. oktobra. d. Po viharjih zapadnih vetrovih vdor hladne zračne mase, padavine s plogami, zdaj pa zdaj še večji morebiti zasnji, vendar pa se bo splošni značaj naglo spremenilivega vremena držal.

Zanimiva izjava pristaša bivše SLS Franca Borca iz Šmarce

Pokojni Krek: »Mislite le eno: kako boste združeni vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali naši jugoslovanski državi!«

Šmarca, 30. oktobra.

»V številki 252a v poročilu o volilnem shodu v Homcu in Šmarci med drugim čitam tudi to, da sem podpisani izjavil: »Sel bi prav gotovo volit vsakega svojega bivšega somišljenika, ako bi kandidiral, ker pa nihče ne kandidira... i. t. d.«

Ker odstavka v tem smislu na tem shodu nisem izrekel, to pojasnim, da nebi bil radi pomanjkljivega poročila morda užaljen kandidat sreza somišljenika dr. Val. Rožič kot moj bivši somišljenik med obstojanjem SLS.

Izjavil pa sem v tem smislu na zboru zaupnikov državne misli 11. oktobra, ko še nisem vedel, da bo dr. Rožič kandidiral, ko sem izvedel, da gosp. Novak in gosp. Štrin nista hotela sprejeti ponujane kandidature: »Ker hočemo, da se plebiscit teh volitev za našo državo na zunaj čim močnejše pokaže in ker hočemo, da se jugoslovanska linija v notranjosti naše države čimbolj ojači, izjavim kot pristaš bivše SLS, da bom uplival na volivce v svojem okolišču za našega edinega sreskega kandidata g. Cerarja.«

Toliko resnici na ljubo, da ne bi gospod dr. Val. Rožič mislil, da sem imel kak namen njegovo kandidaturo prezreti, ne, ampak zaradi izjave na zboru zaupnikov državne misli v Kamniku sem moralno vezan res voliti gosp. Cerarja, dasi delam razpoloženje za čim večjo udeležbo pri volitvah 8. novembra za vse tri naše kandidate. Naj voli vsak, kateremu bolj zaupa, ker mi ni ravno do tega, kdo bo izvoljen,

ampak do tega, da bo čimvečja udeležba na volišču.

Ravno kamniki okraj, kot nekdanji doktorja KREKA volilni okraj, za katerega kakor za našo jugoslovansko državo je žrtvoval svoje življenje, bi moral nad vse ceniti in dosledno izvrševati njegovo poslednjo voljo NAM SVETO OPOROKO, ki pravi: »Vi vsi, ki ste seme izkvravelega naroda, mislite le eno: KAKO BOSTE ZDRUŽENI vse svoje moči, vse svoje zmožnosti, vso svojo ljubezen in vse svoje srce posvečali naši jugoslovanski državi, za njen procvit, kulturo in blagostanje!«

Važnosti tega naročila se zavedam in sram v dno duše bi me moralo biti, ko bi kršil to oporoko z razdiranjem mesta s skupnim složnim sodelovanjem, zlasti s tem, da bi 8. novembra ostal doma in na ljubo nam sovražnih držav z abstinenco rušil temelje naše lepe jugoslovanske države in njeno složnost na zunaj. Ravno tako pa naj bo sram v dno duše vsakega polnoletnega Slovenca, ako bo to storil.

Še enkrat rečem: VSI POJDI TE VOLIT in volite tistega kandidata, v katerega imate največ zaupanja, somišljeniki bivše SLS vsi lahko volite mirne duše gospoda dr. Rožiča, ker s tem, da je na ljubo procvitu države prevzel kandidaturo, še ni izdajalec ali uskok, ampak še vedno poštenjak, slovensko ljudstvo ljubeč mož. Jaz pa, kot rečeno, grem sedaj volit našega kandidata g. Cerarja.

Franco Bore, Šmarca.

Kandidat dr. Valentin Rožič med rojaki v Moravčah

s svojim namestnikom posestnikom Burico — Sijajen volilni shod

Po uspelem volilnem shodu v Domžalah, o katerem smo večer poročali, se je napotil srezki kandidat g. dr. Rožič v svoj rojstni kraj — Moravče. Za prihod je takoj zaznalo tamošnje prebivalstvo ter napolnilo do zadnjega kotička gostilniške prostore g. Vesela, p. d. »pri Merkesku«.

Pozdravljen je po kratkem uvodu, v katerem je razložil, kaj ga je vodilo, da je kandidaturu sprejel, izjavil sledeče: »S čisto in nemajno vero v Boga in iz čistega in trdnega prepričanja, da sedanji resni in hudi časi zahtevajo pri ureditvi našega skupnega državnega doma sodelovanje vseh slojev našega naroda.« To je, radi česar je sprejel kandidaturu. Obrazložil je tudi, kako je prišel v stik s predsednikom kraljevske vlade, ter mu že ob tej priliki omenil, da ima kamniški srez toliko zelo važnih potreb, ki nujno zahtevajo rešitve. Poleg potreb svojega okraja pa si bo šel vsikdar v svojo dolžnost, da se bo zavzemal ob vsaki priliki na odločilnih mestih za naše rojake onstran meja.

Dalje je izjavil: Urediti je naš notranji položaj, ublažiti naraščajočo brezposelnost, urediti vprašanje kuluka, žitni monopol, ki je za našega kmetovalca nekaj povsem novega, zlasti predpisi o mletju žita. Izboljšati je treba ceste in zgraditi nove, kar bo koristilo ne samo prebivalcem kraja, ampak vsemu narodu, kar bo seveda tudi poživelo naš tujski promet. Poleg tega pa imamo vse polno vprašanj, katere je treba urediti glede na naš ugled na zunaj.

Ugled na zunaj pa bomo dobili samo tedaj, če bomo pokazali, da smo složni, da razumemo položaj naše mlade, a lepe države, ki nas sedaj kliče na plan, da zaključimo vsem klevetnikom, da smo tu in da bomo uredili našo državo tako, da bodo vsi sloji zadovoljni. Res je, da se države ne gradijo čez noč, res pa je tudi, da bomo v sloji in skupnem sodelovanju s podporo vsega naroda uredili vsa vprašanja, ki bodo utrdila ugled na zunaj — na znotraj pa izboljšala gospodarske prilike vsega naroda. Vse to bomo mogli dovršiti samo tedaj, če

bodo tudi vsi volilci storili 8. novembra svojo državljansko dolžnost ter strumno odšli na volišče.

Predstavil se je volilec tudi namestnik srezkega kandidata g. Lojze Burica posestnik in bivši župan iz Dragomelj. V zanosnih besedah je izjavil, da je sprejel kandidaturu namestnika samo iz globoke prepričanja, da služi s tem dobri stvari, in pa iz globoke ljubezni in spoštovanja do naroda in države.

Shod je bil sijajno obiskan, volilci jako dobro razpoloženi ter so v debati iznašali to, kar so zakrivali bivši generali raznih strank. Gospod dr. Rožič je na vsa vprašanja lepo in gladko odgovarjal, ter dajal vsa obvestila volilem in obenem pripomnil, naj za vse krivice, ki so se jim zgodile, pozovejo na odgovor svoje bivše voditelje, ki so v zadnjem in odločilnem trenutku vrgli puško v koruzo, ter zdaj begajo volilce, namesto da bi jim natočili čistega vina.

Zaključil je povsem jako lepo uspeši volilni shod s pozivom: Moravčani! Na eni strani Moravče imate štiriposredno deteljico, znak sreče, na drugi strani imate čuvarja s strelco, v sredini imate spomenik mrtvih, ki jasno in glasno poziva matico živih, to je vas volilci, da izpolnite častno državljansko dolžnost ter glasujete prav vsi na dan 8. novembra za mir in blagostanje vsega naroda.

Za uedinjeno, močno Jugoslavijo

Poljčane, 30. oktobra.

Preteklo nedeljo sta bila v naši najbližji okolici dva volilna shoda. Prvi, ki je bil ob 15. uri v Moravčah pri Puklu, radi neugodno nanove danega časa od kmetov ni mogel biti predobro obiskan. Za podočeljsko ljudstvo je najprimernejši čas za shode nedelja po rani maši. — Tembolj pa je zato uspešno naslednje zborovanje ob 18. uri pri gostilničarju in občinskemu odborniku Vovšku, občina Brezje. Z nemalim zanimanjem je nad 50 poslušalcev v natrpani go-

stilniški sobi sledilo izvajanjem posameznih govornikov. Otvoril je shod tamkajšnji posestnik in župan g. Frane Vezjak, na kar je poljski školski upravitelj g. Alojz Krajnc številnim zbranim jasno predložil za kaj gre pri današnjih volitvah: za nedeljivo Jugoslavijo.

Čedalje večje zanimanje za volitve na Dravskem polju

Uspeši shodi srezkega kandidata dr. Miloša Vauhnikarja

Ze pred nekaj dnevi se je pričelo v volilnem srezu Maribor, desni breg, zelo živahno volilno gibanje. V nedeljo so kmečki fantje iz okolice Slivnice poslali po vaseh Dravskega polja tri krasno okrašene voze z napismi za kandidata dr. Miloša Vauhnikarja, ki so povsod vzbujali izredno zanimanje.

Mimo tega je imel dr. Vauhnikar tudi več shodov in sestankov. Prvi so bili na Pragerskem, v Hotinji vasi, Slivnici itd. Poleg kandidata so govorili tudi drugi govorniki ter prepričevali volilce v nujni potrebi, da se korporativno udeležijo volitev. Volilci so se navdušeno priključili izvajanjem govornikov in položaj se od dne do dne boljša.

V četrtek zvečer je imel dr. Vauhnikar shod v Studencih pri Mariboru, na katerem so govo-

socialno in gospodarsko močno državo. Govoril je še za njim g. dr. Pučnik iz Slov. Bistrice in drugi, nakar je župan g. Vezjak uspeši shod zaključil, s pripombo, da naj nihče, komur je do konsolidacije države, 8. novembra ne izostane od volitev.

ril razen njega še dr. Makso Šnuderl, delavec Janko Bolšak in drugi. Kljub temu, da je bil shod pozno razglašen, je bila udeležba zelo številna. Navzoči delavci so izjavili, da bodo ot-rili vse, da se vsi študentski volilci odzovejo klicu domovine, priporočali pa so kandidatu, naj se kot poslanec odločno zavzame za delavske interese.

Enako lep je bil shod na Teznu, kjer sta kandidati in prof. dr. Maks Kovačič obrazložila delavcem in ostalim volilem sedanji položaj in naloge nove skupščine. V prihodnjih dneh bo imel dr. Vauhnikar s svojimi prijatelji še krog 20 shodov in sestankov. Okolica Maribora in Dravsko polje oživljata. Seme, ki so ga sejali subverzivni elementi trohni.

10-letnica obrtno-nadaljevalne šole v Domžalah

V precej prometnih Domžalah se je že pred vojno močno razvila obrt. Po vojni je bil razmah še večji. Obrtniki iz Domžal in okolice so sprejemali vedno več vajencev. Tedanji gerent Cerar Franc je s svojimi svetovalci in kasnejšim županom Skokom Antonom sprožil misel za ustanovitev obrtno-nadaljevalne šole, katero je oblast leta 1921. dovolila. Takoj prvo leto je obiskovalo pouk 102 vajencev, ker je precej obširen školski okolišč. Obsega namreč občine Domžale, Depala vas, Jarše, Vir in Trzin, ki v glavnem vzdržujejo to šolstvo. Največ prispeva občina Domžale, to je 74%, vse ostale občine pa 26%. Znatne prispevke daje država, banovina, zbornica za TOI, Trgovski gremij v Kamniku, Zadruga mešanih obrti v Domžalah ter Hranilnica in posojilnica v Domžalah, za kar gre posebna zasluga županu Berniku Francu, Vrečarju Ivanu, Končanu Francu, Adamiču Josipu in Seniču Josipu.

S pomočjo teh gospodov je odbor prejel v desetih letih na izrednih podporah 91.240,91 Din, vse ostale občine pa so prispevale v znesku 73.158,84 Din. S temi prispevki so bili kriti vsi vzdrževalni stroški v znesku 164.399,75 Din. Občina so prispevale s 44 odstotkov, vsi drugi činitelji pa 56 odstotkov, s čimer so razbremenili občino za več kot dobro polovico.

Šola je dvorazredna s pripravilnim tečajem, ki je lani dobil vzporednico, ker je imel več kot po 50 vajencev. Poučujejo učitelji Stenovec Ivan, vodja; Jeretina Karol in Arrigler Anton, ki je prevzel pouk za g. Odlaskom Josipom. V šolo je bilo vpisanih v tej dobi 1108 vajencev. Le-ti pripadajo k posameznim obrtnim takole:

- 31% mehaniško-tehniški,
- 23% oblačilni in tkaninski,
- 18% stavbni,
- 17% umetni,
- 7% vžvični in vžvalni,
- 2% trgovski,
- 1% kemiško-tehniški,
- 1% drugi obrti.

Značilno je, da prevladujeta ključavničarska in mizarska obrt. Tema sledi kovaška, kolarska, čevljarska in tej krojaška obrt. Ostale obrti niso tako izrazito zastopane.

K pouku so hodili in še hodijo po dvakrat v tednu od 18.—20. in po enkrat v nedeljah od 8.—12. Mnogo se je prizadevalo, da bi se večerni pouk odpravil in nadomestil s popoldanskim. Morda bo to uredil novi obrtniški zakon kakor tudi obveznost pouka za vajenke, katerih je lepo število, a za katerih nadaljnjo šolsko izobrazbo žal ni poskrbljeno. Res je, da imajo občine silno bremena in morajo štediti povsod zlasti danes. Toda če pomislimo, da se računa letno na vajenca 148 Din stroškov, od katerih plačajo občine le po 66 Din, bomo pač potrdili, da je šolska izobrazba obrtniškega naraščajoča vredna teh žrtev. Odbor obrtne nadaljevalne šole še tega zaveda. Zato pa z odborniki, ki so vsi razen enega tudi sami obrtniki in posestniki, stori za to šolstvo vse, kar more. Tako so pod vodstvom g. Vrečarja Ivana obrtniki iz Domžal priredili v letu 1924. krasno uspešo igro. Donos v znesku 2.693,75 Din so po-

klonili školskemu odboru, ki je bil takrat v naj-večjih denarnih zadregah. Leta 1925. je odbor omogočil brezplačen prevoz in udeležbo 101 vajencu na razstavo, ki jo je priredila Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani. Tu je 29 domžalskih vajencev razstavilo 33 obrtniških izdelkov, od katerih so bili 3 odlikovani s prvo nagrado, 3 pa z drugo nagrado. Načelnik zadruge mešanih obrti g. Končan Franc škrlbi poleg vsakotne denarne podpore še za po 3 krasna darila, katera koncu leta ob razstavi risarskih izdelkov razdeli imenovana zadruga kot nagrado trem najboljšim risarjem-vajencem. Tako s složnim delom, z veliko gmotno in moralno podporo skrbijo domžalski obrtniki za vzgojo svojega naraščajo. To jim je v ponos in čast. I. S.

Nad 100 kmetov bo stradalo

samo v trebljanski občini, če jim ne bomo pomagali.

Trebnje, 30. okt.

Zaradi neprestanega deževja je močno narastel potok Temenica. Voda je prestopila bregove in zalila travnike in njive. Škoda je velika, posebno tam, kjer še niso pospravljani vsi poljski pridełki. Deževje in vode stalno naraščajo in že dolo ni bio toliko padavin v našem kraju. V letošnjem letu so našo dolino obiskale vse nesreče: toča, viharji, suša, sedaj pa še povodenj. Ljudstvo je obubožalo do skrajnosti, saj ni ne blaga ne denarja. Tukajšnji občini se je prijavilo nad 100 kmetovalcev, da bodo letos trpeli lakoto. Kaj bo s temi reveži, kdo jim bo pomagal?

Praznovnost naših pradedov

Čudno se nam danes dozdeva, kadar pomislimo, da se je še pred nedavnim časom verovalo v vedenie in da so pred nedavnim časom razplamtele zadnje grmade, kot zadnji vidni znak te duševne zablode. Kljub velikemu kulturnemu napredku zasledimo še dandanes mnoge pojave, ki nas spominjajo na to dobo.

Vzemimo za primer besedo »Hexenschuss«, ki se v navadnem govoru čisto rabi in ki naj bi značila bolečine v križu.

Dokler ni bil znan pravi vzrok teh močno občutenih bolezní, ki se pojavljajo navadno iznenada s močnimi bolečinami v križu ali v bokih, in katere je cenjeni čitatelj gotovo tudi na sebi občutil, se je vse to pripisovalo demonski muhavosti vedenie. Sedaj se pa vsi osvobajujemo teh bolezni z uživanjem Aspirin-tablet, a v onem času so se morali ti bolniki podvreči neznosnim mukam. Stavili so jih v razgrete peči. Pred vrati teh peči pa je stala rodbina teh jadnih bolnikov izgovarjajoč čarobno formulo: »Takega te vlagamo v peč, a izidi v božjem imenu osvobojen vseh začaranj vedenie in zlih duhov«.

Smatrati se moremo srečnim, da nas je današnja doba napredka in znanosti osvobodila takih muk in omogočila osvoboditi se takih bolezni z jednostavnim uživanjem preizkušene sredstva Aspirin-tablet.

Clara Viebig:

Babja vas

Roman iz Eifela

»Teka, tečna!« In že jo je udarila po licu, toda ta je ni spustila, vlekla jo je za krilo, pri tem pa prišpčila ustnice in se nasmihala fantu: »Zbogom Tomaž!« Ta je navsezadnje poljubil še lepega otroka.

Katarina Densborn je podala svojemu možu samo roko, potem pa ga je prekrizala: »Jezus! Marija! Sv. Jožef! Da se vrneš zdrav! Za božič — da ne boš pozabil — za našo Francko obleko iz katuna, šest seznjev, toda, da ne bo barva preveč vpila! In zame potiskano blago, enajst seznjev, ker je samo pet četrtn široko. Zbogom Nikola!«

»Zbogom Katka! — He, naprej!« je vpil Densborn. Lovrenc se je še enkrat okrenil in pogledal proti dolini; zavijtel je klobuk, pravzaprav mu je bilo že prav lahko pri srcu. »Zbogom Barbka,« je mrmral, potem pa je veselo zažvižgal. Pred njim je bil svet, ves v solncu, dela se ni bal. Zabave je bilo tudi dovolj in za božič bodo že spet doma — zakaj bi se žalostil?!

Poljubovanje, objemanje, pogledi v slovo, pozdravi. »Zbogom, pa kaj lepega mi prinesi!« — »Piši kmalu!« — »In ti tudi!« — »Ostani zdrav!« — »Pozdravi otroke!« Poslavljanje z rokami, s prikimavanjem in mahanjem robcem.

Top, top, naprej! Top, top. Votlo odmevajo koraki,

za bližnjim bregom so izginili možje.

Same. — Stale so okoli samotnega grma, kot osamel čreda. Ostri jutranji veter je bril čez goli plat, napihoval je ženskam krila, da so plapolala kot zastave razobešene v sili.

»Zdaj so odšli,« je spregovorila ena izmed žensk in zrla žalostno za njimi, ki so izginili.

Peter Moffert je sedel na klopi pred vrati. Noge je imel stegnjene daleč pred sabo, roke je tiščal v hlačnih žepih; udobno zlekujen je drgnil hrbet ob hišno steno.

Zrak je bil miren, zelo vroč; ujel se je med gorske stene in se kuhal in paril kot v kotlu. Noben vetrič ni pihljal, noben list na drevesu se ni zganil, neslišno se je vila izsušena srebrna Salma proti Himmerodu.

Tu gori k zadnji bajti, onstran od vseh drugih, se ni čul noben krik, noben glas. V solnčnem žaru je ležala spodaj vas brez življenja, kot bi zasnula v pravilčno spanje; njene majhne, bele hišice, slepeče v bleščeči svetlobi, so se stiskale boječe v ozki dolinici.

Peter se je stegoval in sčeperil; potem pa je sedel popolnoma mirno, težke veke so mu padale še globje na oči, čepica mu je zdrknila prav do obrvi, zdehal je, da si mu videl zadnji zob v ustih. Brez volje mu je nihala glava na levo in na desno plat rame, potem pa mu je zdrknila na prsa. Peterček je zaspal. —

Gospe Luce danes ni bilo doma, potnik z gumbi, vrvicami in blagovi za obleko je potoval skozi vas, z

njegovim vozom se je že navsezgodaj odpeljala z otrokom k sorodnikom v Manderscheid. Izrabila je priliko.

Peter jo je spremljal do gostilne in jo videl, kako se je odpeljala, potem pa je spil pri starem Krurusehaidu merico in odšel počasi proti domu, da bi nakrmil kozo in kokoši. Pravkar se je hotel od tega truda odpočiti, ko je pritekel Hubert, nečak starega Steffesa; plug ni bil v redu, strnišče naj bi z orali, zato se je mudilo.

»Le pojdi naprej, prišel bom kakor hitro bom mogel,« je rekel Peterček važno in zrinil malega sla skozi vrata. Potem se je smejal sam vase, še tega se mu manjka, da bi se pri tej vročini še trudil s delom! Jutri je tudi še en dan, morda bo dovolj hladno.

»Oh, to je muka!« Razpel je srajco na prsih in se vrgel počez, kar v čevljih, na še razvlečeno posteljo. Z zaspanimi očmi je buljil v nizki strop, ki je počnel od dima in s katerega so visele pajčevine, ter mislil na svojo ženo. Od vraga je imenitno izgledala, ko je sedela pri potniku na vozu! Kot kakšna dama! Najlepša obleko je oblekla, na obleko je mnogo dala; že dolgo ga je nagovarjala za novo. In klobuk je imela na glavi, prikrojila si ga je z vsemi mogočimi odrezki trakov; po cele dneve je lahko sedela pri takem delu. Kako pa se ji je tudi podal. Pod robom slamnika z modrimi in rdečimi pentljami so se prilegali gosti črni lasje v kodrih na čelo; do obrvi, ki so se ločile kot temna črta nad veselimi, svetlimi očmi, so viseli lasje v blestečih kodrih. Tudi potniku so se kar aline cedile, Peter je to dobro opazil.

Iz Dravske banovine

d Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine, št. 67, z dne 31. oktobra 1931 ima sledeče vsebino: Zakon o izpremembah in dopolnitvah v kazenskem zakoniku, zakoniku o sodnem kazenskem postopanju, zakonu o tisku in zakonu o izvrševanju kazni na prostosti. — Naredba glede dokaza o zastopanju avtorjev. — Dopolnitev § 1. uredbе o organizaciji in področju centralnega higienskoga zavoda v Beogradu. — Pravilnik o trošenju drž. podpore, dovoljene zvezi Sokola kraljevine Jugoslavije. — Pravilnik o oddajanju brezplačnega premoga iz državnih rudnikov za telovadnice Sokola kraljevine Jugoslavije. — Pravilnik o uvozu in tranzitu krompirja.

d Prva uradna šolska ura. Kot zgodovinsko pomemben dan za našo radiofonijo in naše šolstvo moramo pozdraviti ta torek, 3. novembra. Takrat se bodo pričele poskusne oddaje našega odbora za šolski radio pri UJU, sekcijskega odbora za šolski radio pri UJU, sekciji za Dravsko banovino, o katerih pišemo na drugem mestu. Predaval bo kot prvi naš pisatelj, župnik F. S. Finžgar. Uvodno besedo pa bo spregovoril predsednik imenovanega odbora za šolski radio, g. prof. Leopold Andree. Ne samo šole, ampak tudi zasebniki opozarjamo na to uro. G. predavatelj bo govoril o tem, kar bi rad povedal mladini.

d Trgovci, ki žele prevzeti zastopstvo inozemskih trgov. Trgovci, ki žele prevzeti zastopstvo kake inozemske trgovke za našo državo, naj nemudoma javijo Zvezi trgovskih gremijev za Slovenijo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica (Trgovski dom) svoj naslov in kakšne predmete bi prevzeli v zastopstvo. Zveza potrebuje ta seznam nujno na osnovi sklepa dunajske konference izvoznih zavodov.

d Nove razglednice. Za božič in novo leto je izdala Jugoslovanska Matica deset novih razglednic, od teh osem po osnutkih gđ. Ksenije Prunkove, kjer je naša mlada umetnica zelo posrečno pričarala razne ljubke motive iz našega narodnega življenja in iz domačih običajev. Razglednice so tri in četverbarvne in tehnično dovršeno izdelane. Po umetniški kvaliteti in tehnični dovršenosti jim moramo dati prednost pred tujimi razglednicami, po katerih Slovenci žal tako radi posegajo. Dobiček teh naših razglednic je namenjen kulturnim, humanim in narodno-obrambnim namenom Jugoslovanske Maticе. Zato pozivamo naše trgovce, da prodajajo, na našo javnost, zlasti na inteligenco pa da kupuje in uporablja za voščila le te razglednice, katere so po 1 Din. Razglednice bodo že v prihodnjih dneh na prodaj po vseh podružnicah Jugoslov. Maticе, po trafikah in knjigarnah in trgovinah s papirjem. Trgovci, ki določe provizijo, jih naročajo pri Jugoslovanski Matici v Ljubljani, Selenburgova ul. 7/II.

d Nov slovenski list. Dne 1. novembra prične izhajati v Ljubljani »Tednik«, ki ga izdaja konzorcij »Tednik«, čigar odgovorni urednik pa je Ljotić Zajc. Novi list ima format ameriških listov in presega torej po formatu vse druge slovenske liste. Tudi drugače spominja list po svoji ureditvi na ameriške liste.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisra tovarna Jos. Reich. 398-2

d Zasedanje sreskega kmetijskega odbora za srez Murska Sobota. Zasedanje sreskega kmetijskega odbora bo 5. novembra t. l. ob 9. v občinski posvetovalnici v Murski Soboti. Dnevni red: 1. poročilo predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blagajnika; 4. smernice bodočega dela; 5. poraba kredita za srezko posestvo; 6. znižanje količnika čistega katastrskega donosa; 7. glede ciganske nadloge; 8. pomoč po toči oškodovanim posestnikom; 9. predlogi članov in 10. služajnosti.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 765,9, termometer 4, relativna vlaga 92%, tiho, megla, dež (11,2 mm). Vsa opazovanja ob 7. uri jutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 9,2 (2,6), Zagrebu 6,3 (2), Beogradu 10,4 (3,1), Sarajevu 12,2 (0,3), Skoplju 16,3 (7,6), Rabu (6,5), Splitu 19,6 (6,2). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Sobota, 31. oktobra 1931: Volbenk škof. Pravoslavni, 18. oktobra: Ap. Luka.

Nočno službo imajo lekarne Bahovec na Kongresnem tugu, Ustar na Sv. Petra cesti in Hočev var v Sp. Šiški.

■ Gospod finančni direktor dr. Povalej je službeno odpotoval v Beograd, zato odpade do vstetega 6. novembra običajen sprejem strank pri njem.

■ Sokol I. počasti tudi letos 1. novembra ob ½2. uri popoldne spomin svojih umrlih članov. Hvaležnost do umrlih, ki so z nami živeli in delali za sokolstvo, ki so velik del svojega življenja nesebično posvetili sokolski stvari, nam velevala, da jih ohranimo v trajnem spominu. Njih svetli vzori nam vodijo in navdušujejo našo mlado sokolsko pokolenje. Zato bratsko vabimo vse članstvo in sokolstvu naklonjeno občinstvo, da se udeleži 1. novembra ob ½2 uri popoldne spominke svečanosti za umrli v velikih dvorani na Taboru. Po končani počastitvi odidemo ob 14. uri k grobom umrlih članov. Zdravo! Uprava.

■ Zbližanje Slovanov. Drevi ob 20. uri bo v verandni dvorani Uniona pod okriljem Prosvetne zveze predavanje o medsebojnem zbližanju Slovanov. Predaval bo prof. Jan Selivy.

■ Osrednji odbor SPD sporoča občinstvu, da so odprte in oskrbovane sledeče koče in domovi: V Triglavskem pogorju: Erjavčeva koča na Vrhu in stara Aljaževa koča (slednja neoskrbovana). V Karavankah: Spodnja koča na Golici (ob sobotah, nedeljah in praznikih ter dnevih pred prazniki), Valvazorjeva koča pod Slotom (stalno odprta in vskrbovana). V Kamniških planinah: Dom v Kamniški Bistrici, koča na Veliki planini in Dom na Krvavcu.

■ Mladinski odsek Sokola I. na Taboru se obrača na javnost s prošnjo, da mu pomore pri nabavi zimsko-sportnih potrebščin. Predvsem bi prišle v poštev smuči. Zato prosimo vse brate in Sokolstvu naklonjeno javnost, bi li mogli ali hoteli poslati, če že ne celotnih smuč, pa vsaj gotove dele. Sneg bo kmalu zagnil Golovec in Rožnik, pa tudi polja in tega časa se mladina prav tako veseli kot mladji. Če bi glas naše prošnje prišle do razumevaljših src, bi bilo marsikomu, kateremu stariši vsled težkih razmer ne morejo kupiti smuč, pomagano, da bi užival in si krepil telo, ter obenem rasel v krepkega člana in zavednega Jugoslavana. Vsakemu bomo mi, kakor tudi mladina iz srca hvaležni za izkazane nam dobre. Tozadevna darila je poslati na Mladinski odsek Sokola I. na Taboru.

■ MOTOH kava dnevno sveža! Kličite telefon 25—77. 1470

■ Radio za praznika Vseh svetih in Vernih duš. Kot obziren domači prijatelj bo nudil naš radio za oba ta praznika zelo primeren in očividno skrbno izbran program. Pri tem moramo pozdraviti nastop salonskega kvinteta v nedeljo popoldne. Nudil bo zares globok in resen spored klasične muzike. Prav tako posrečena je tudi zamisel prenosa z Budimpešte, kjer bodo izvajali Händlov Requiem. Kdor bo hotel bo lahko s tem prenosom zaključil svoje poslušanje za ta dan, posvečujoč ostali del večera spominu svojih rajnih. — Ponedeljkov večerni spored je prav tako primeren. G. Jože Gostič, priljubljeni gost v našem radiu, bo izvajal zelo primeren skoraj pretežno domač program samospelov. Omeniti moramo nato tudi koncert salonskega kvinteta, ki bo nudil lep spored s imeni: Kienzl, Dvorak, Čajkovski, Beethoven itd. S tem se bo ponedeljkov spored zaključil.

■ Umetniška razstava. V nedeljo 1. novembra ob 11. uri popoldne bo otvoril v Jakopičevem paviljonu kipar France Gorše razstavo svojih del. Razstavil bo okrog petdeset plastik in več risb in lesorezov. Razen del, ki so že bila razstavljena na mednarodni razstavi v Benetkah, v Trstu in drugod, bodo razstavljena večinoma nova dela. Umetniško vodstvo bo imel Rihard Jakopič.

■ Naznanilo. Naznanjam svojim cenj. naročnikom, da sem se preselil v Selenburgovo ulico 7/I. (Jadranska banka). Krojaški atelje Sušnik.

■ Redne plesne vaje S.K. Svobode v Ljubljani se vrše danes ob 20. uri v dvorani Delavske zbornice.

■ Pri nedeljski vprizoritvi Abrahamove opere poje vlogo hišne mesto obbolele ge. Španove gđ. Anta Kovačičeva, bivša članica mariborskega gledališča.

■ Truplo tesarja Mendla, o katerem smo včeraj poročali, da ga je potegnil hlood v Ljubljano, do sedaj še niso našli. Vse žandarmerijske postaje ob Savi so bile obveščene o njegovi tragični nesreči.

Iz drugih banovin

Filmska ekspedicija po Južni Srbiji. Pred dnevi se je vrnila v Beograd ekspedicija Jugoslovanskega prosvetnega filma s krasnim filmom »Skozi zemljo naših carjev in kraljev«.

Ekspedicija je prehodila 4000 km v enem mesecu in je filmala vso Južno Srbijo. Film prikazuje neokrite nenavadne prirodne lepote tega dela naše kraljevine. Ekspedicijo je vodil književnik in urednik »Vremena« Stanislav Krakov.

Skrlatinka in davica

Z vlažnimi jesenskimi dnevi se je močno razširila skrlatinka in davica, zlasti pri šolskih otrokih. V tem mesecu je v Beogradu zbolelo za to boleznijo 2krat več otrok kot prejšnji mesec. Po podatkih Osrednjega higienskoga zavoda je zbolelo leta 1929. za davico v Beogradu 180 otrok, leta 1930. pa 402 otroka. V prvih 9 mesecih t. l. je bilo skupaj 944 bolnikov. Pretekli mesec je bilo v beograjski občini 25 bolnikov. Ta mesec pa jih je zbolelo za davico že 33. Te dni do konca meseca se bo bolezen najbrže še razširila in bo število bolnikov v primeri s prejšnjim mesecem podvojeno.

Poplave

Zaradi škode, katero so napravile poplave, kakor smo včeraj poročali, je generalno ravnanje železnice v Sarajevu ustavilo ves promet od Sarajeva do Konjice. Pošiljke blaga, ki se pokvari, so bile vrnjene pošiljateljem. Na poškodovanem delu proge med Odorščem in Konjicem so potniki morali včeraj prestopiti. Na progi Sarajevo—Višegrad je voda na več krajih porušila progo. Po dveurni motnji se je vršil zopet redni promet. Na progi Karanovac—Gračanica je promet za nedoločen čas ustavljen. Tudi v sarajevskem srezu so poplave motile promet. Reka Zujevina se je izlila iz korita in v okolici Blažuja poplavlila vse poti. Iz Konjice poročajo, da je zaradi poplav ustavljen ves promet na železniških progah in na cestah. Glavna cesta je v dolžini 60 m zasuta. Na več krajih je voda porušila podporne zidove.

■ Iz bolnišnice. Gospodinja Anica Jamnik iz Storičice 104 pri Ljubljani se je zastrupila s plinom. Rešilni avto je je nezvestno prepehnil v ljubljansko bolnišnico. — Delavca Bizjaka Hermana, stanujočega v Koseskega ulici, je neki neznanec v Ponikvah pri Trebnjem napadel na cesti in ga poškodoval na glavi. — Urbančič Franc, sin posestnika iz Zavrhnike, je doma padel tako nesrečno, da si je zlomil levo nogo. — Čudna nesreča je doletela hčerko posestnika v Češnjici Frančiško Trobevšek. Bila je 27. t. m. na pokopališču v Moravčah, kjer se je nenadoma na njo prevrnil nagrobni kamen ter jo poškodoval na nogi. — Poljski dninar, 25-letni Ludvik Barlec iz Podgore, je sekal drva. Trska mu je odskočila v levo oko in mu ga malodane izlila.

■ Iz policijskega predala. Policija včeraj ni sprejela nobenih prijav o tatvinah ali drugih prestopkih. Tudi prestopkov cestno-policijskega reda ni bilo. Kaže, da so se naši avtomobilisti le spametovali.

Maribor

m Velikodušen dar. Mestna hranilnica je darovala za pomožno akcijo mestne občine za rezeve 2000 Din.

m Dobrodelno štetje na pokopališčih. Kakor prejšnja leta bo tudi letos pobiral Slovensko žensko društvo na dan Vseh svetnikov pri vstopu na vsa pokopališča dinarske prispevke v počaščenje pokojnikov. Dohodek se bo uporabil v prid počitniških naprav za slabotne otroke na Pohorju. Naj nihče ne odreče!

m Rdeči križ na Pobrežju. Krajevni odbor Rdečega križa na Pobrežju bo priredil danes, v soboto dne 31. t. m. ob 20. uri v dvorani g. Renčija na Pobrežju gledališko predstavo. Vprizoritvo se bo časi primerna žaloigra »Domene«. Ker je čisti dobiček namenjen za obdavanje ubožne šolske dece pri letošnji šolski božičnici, vabi odbor na obilen posest. V ta namen se bodo tudi na dan Vseh svetnikov pobirali pri obeh vhodih magdalenskega pokopališča prostovoljni darovi.

m Občni zbor Mariborskega smučarskega kluba. V četrtek je bil v hotelu pri »Zamoru« prvi redni občni zbor Mariborskega smučarskega kluba. Občni zbor je otvoril in vodil v odsotnosti predsednika g. inž. Misa, g. Vetrhi. Delovanje kluba je bilo v preteklem letu zelo aglino. Klub šteje danes 160 članov, med njimi 120 verificiranih smučarjev. Pri volitvah je bil izvoljen soglasno naslednji novi odbor: predsednik Bruno Parma, odbornik Vetrhi, Ferstnerič, Pirnat, Andrin, Heinrich, Munda, Zunković, Čerin, Zitzerschlager in Janko Ornik; v nadzorni odbor pa inž. Dev in dr. Zgur.

m Predstava. Ljudski oder otvoril nocoj v Združeni gospodarski banki svojo letošnjo sezono z vprizoritvijo Gogoljeve šalivne igre »Zeniteva«.

m Kinematografi. Grajski kino: »Mamselle Nitouche«.

m Kino Union: »V tajni službi«.

m Predavanje. V okviru zimsko-sportnega odseka SPD bo v začetku novembra predaval g. Cvetko Švigelj iz Ljubljane o zimskem sportu. Predavanje bo pojasnjevalo okoli 100 skioptičnih slik.

m Predavanje o kolonijalni razstavi v Parizu. V četrtek zvečer je predaval v tukajšnji ljudski univerzi g. Marcel Rey o kolonijalni razstavi v Parizu. Dvorana je bila nabito polna kakor doslej še pri nobenem drugem francoskem predavanju. Poslušalci so napeto sledili izvajanjem in nagradili predavatelja z navdušenim aplavzom.

m Potreba javnega stranišča pred glavnim kolodvorom. Maribor je pri nas prvi dobil moderna podzemna stranišča, ki so mu gotovo v čast. Tako stranišče je bilo projektirano tudi pred glavnim kolodvorom, zato se je staro, ne-higienično, že pred dvema letoma odstranilo. Postavilo pa se ni samo zaradi tega, ker ni bil

dosežen tozadevni sporazum med mestno občino in železniško upravo. Posledica je, da je sedaj vsako jutro ponesnažena vsa okolica. Treba je tedaj to vprašanje znova načeti in rešiti, posebno še, ker se bo tam gradila tudi še nova carinska pošta.

m Cene za prašiče. Na včerajšnjem sejmju za prašiče je bilo na prodaj 247 živali. Cene so bile: 5—6 tednov stare živali 40—65 Din, 7—9 tednov stari 70—100 Din, 3—4 mesece stare 140 do 250 Din, 5—7 mesecev stare 300—400 Din, 8—10 mesecev stare 450—500 Din, 1 leto stare 550—700 Din; po teži: 1 kg žive teže 550—7 Din, mrtve teže 9—10 Din. Prodanih je bilo 120 komadov.

m Z ribjega trga. Na včerajšnjem trgu za ribe so se prodajale sardele po 14 Din, borboni, brancine in sipe po 32 Din in so bile v eni uri vse prodane.

m Davica. Pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah je obolelo več otrok za davico, tako da so morali meščansko šolo za 10 dni zapreti. Šolski prostori bodo razkuženi in 4. novembra se bo zopet pričel redni pouk. Doslej ni od obolenih še nihče umrl.

m Kap. Od kapi zadet je včeraj popoldne umrl na Trgu svobode 73-letni zasebnik Herman Ott. Pogreb bo v ponedeljek ob 15. uri popoldne.

m Ogenj. Pri Sv. Duhu na Stari gori je iz še nepojasnjenega vzroka prišlo v nedeljo goreti gospodarsko poslopje posestnika Franca Kranjca. Ogenj se je zaradi vetra silno naglo razširil na vso zgradbo, ki je kljub gašenju domačih gasilcev pogorela do tal. Zgorela je tudi stiskalnica, vsa ostala oprema, a uničenih je tudi 10 polovnjakov mošta. Rešili pa so gasilci stanovanjsko hišo. Zavarovalnica je preizkusa, da bi krila nastalo škodo.

m Napad z nožem. V Grabušinščaku v Slovenskih goricah so pijani fantje, ki so se ponoči vračali od prešanja, izvalili iz hiše posestnika Vinka Mariniča in ga tako pretepli in osuvali z noži, da je obležal nezavesten na tleh. Svoje so poklicali zdravnika, ki je odredil prevoz ranjenca v bolnico. Napadalec so orožniki že izsledili.

m Zastrupljenec. Pomotoma je 24-letni posestniški sin Ivan Rat iz Vrčica pil neko tekočino za pokončevanje mrčesa in se zastrupil. Moral je iskati pomoči v tukajšnji bolnici.

m Nesreča šivilje. Na spolzki poti je v četrtek zvečer padla 33-letna šivilja Roza Segijeva iz Krčevine n si zlomila desno roko.

m Zopet nezgoda konja. Včeraj jutraj je na Državnem mostu zopet padel nek konj na gladkih tleh. Dvigniti so ga morali gasilci. Bilo bi res nujno potrebno, da bi se tu nekaj ukrenilo.

m Nesreča šolarja. Pri Sv. Danielu so otroci po šoli opazovali zidarje, ki popravljajo mežnarijo. Pri tem je padlo z odra težje bruno, priletelo na nogo nekemu učencu in mu jo zdrobilo. Domači učitelj g. Grafenauer je dečka sam odnesel na postajo in ga odpeljal v bolnico.

m Apaška kotlina bo volila. Te dni je bilo v Apaški kotlini več volilnih sestankov in shodov, ki so vsi zelo dobro uspeli. Vsi navzoči so izjavili, da pojdajo 8. novembra volit. Posebno kompaktni so nemški prebivalci Apaške kotline, ki se bodo korporativno do zadnjega moža udeležili glasovanja.

m Nesramna predrznost. Pod tem naslovom smo objavili pod mariborskimi vestmi dne 23. 6. notico, v kateri se je trdilo, da je v mariborski tekstilni tovarni zaposleni češkoslovaški Nemec P. sirovo nagnal natakarka v »Veliki kavarni«, ker ga je ogovoril slovensko. Nadalje da je zahteval pojasnila od plačilnega natakarka, »kako si drzne poslati natakarka, ki ne zna nemško«. Končno se je v notici reklo, da bi bilo umestno, če bi se revidiralo njegovo zaposlenje v naši državi, ker je enakih vse polno pri nas na razpolago. — Kakor smo se mogli prepričati na podlagi objektivnih izjav, so bile informacije našega dopisnika napačne in ne odgovarjajo resnici. Prav tako se je ugotovilo, da je dovoljenje g. P. za zaposlitev v naši državi v redu. Na podlagi vseh teh dejstev preključujemo vso vsebino navedene notice in damo g. P. s tem popolno zaodščenje.

m Skesan grešnik. Včeraj popoldne se je tukajšnji policij prijavil 33-letni brezposelni delavec Ivan Ramšak iz Ribnice na Pohorju in zpovedal, da je pred dnevi ukradel neki posestnik na Klanecu pri Dobri 850 Din in jih zapravil. Izročen bo sodišču.

Ptuj

p Poroka. Poročila sta se 29. t. m. v minoritski cerkvi Rudolf Kraker, sin veletrgovca in Uta Matzun, hči pokojnega Jakoba Matzuna, veletrgovca. Bilo srečno.

p Volilni shod. Strokovna zveza sklicuje volilni shod, ki se vrši danes ob 20. uri v dvorani hotela »Slone«. Govoril bo g. Delpin, vodja Okrožnega urada za zavarovanje delavcev, podružnice v Ptujju.

p Karambol. Dne 29. t. m. ob 12. uri sta trčila na Florjanskem trgu Liningerjev avto-bus, ki vzdržuje promet med Ptujem in Mariborom, ter Matzov tovorni avto. Prvi je privozil iz Miklošičeve ulice, slednji pa iz Panonske ulice. Oba vozova sta precej poškodovana, posebno Matzov. K sreči človeških žrtv ni. Kdo je zakrivil karambol, se trenutno ni dalo dognati. Ker se nahaja na tem mestu križišče ulic in je tamkaj tudi največji promet, bi bilo želeli, da se nastavi kak organ, ki bi dirigiral številne vozne in avtomobiliste. Sicer se pride do večje nesreče.

p Iz sodne dvorane. Dne 28. t. m. se je vršila pred tukajšnjim okrajnim sodiščem razprava proti Jožici Riedl, ki je bila, kakor smo svojčas poročali, radi vlačugarstva in tajne prostitucije v Ptujju aretirana. Jožica je priznala vse svoje grehe. Obsojena je na 3 mesece zapore in od-daje v prisilno delavnico za dobo 3 let. K temu pa še pride 10 mesecev, ki so ji bili pogojno odpušteni.

Radi tatvine se je zagovarjal Franc Bratošek, hlapec iz Vreje, ker je Josipu Herbersteinu ukradel par moških čevljev. Obsojen je bil na 1 mesec strogega zapore.

Radi istega delikta je bil obsojen na 14 dni strogega zapore Anton Lenart, delavec, pristojen v občino Skale, ker je ukradel Vodstvu regulacije Pesnice les. Ker je mladoletnik, se mu izvršitev kazni odloži za dobo enega leta.

Celje

* Razglas o volitvah. Mestno načelstvo je večeraj izdalo razglas o volitvah. Volilo se bo na treh voliščih, ne na dveh, kakor je bilo prvotno določeno, in ne po ulicah, temveč po abecednem redu v volivnem imeniku. Na I. volišču v posloj mestnega načelstva, prvo nadstropje, soba št. 6 bodo volili volilci z začetnicami rodbinskega imena od A do vključno J; na II. volišču v telovadnici meščanske šole (dohod iz Strossmayerjeve ulice) od K do vključno P; na III. volišču v telovadnici mestne osnovne šole (dohod iz Gregorčičeve ulice) od R do vključno Z. Volitve trajajo neprestano od 7. zjutraj do 18. Pri volitvi smejo glasovati samo oni, ki so vpisani v volilne imenike. Glasovanje je javno in ustno.

* Razglas. Na dan volitev poslancev za narodno skupščino, na dan pred volitvami in na dan po volitvah (to je v soboto 7. novembra, v nedeljo 8. novembra ter v ponedeljek 9. novembra) je prepovedano točiti ali kakorkoli dajati alkoholne pijače. To se objavlja po čl. 52 zakona o volitvah narodnih poslancev s pristavkom, da se prestopki kaznujejo po čl. 89 navedenega zakona z zapornim od 15 dni do 6 mesecev in v denarju od Din 100 do Din 500. Mestni načelnik dr. Gorjanc.

* Seja okoliške občinske uprave. V soboto 7. novembra ob 20. se bo v občinski dvorani na Bregu vršila javna seja okoliške občinske uprave.

* Razpis službe. Okoliški občinski urad razpisuje mesto pomožnega pisarniškega uradnika. Prošnje naj se vložijo do 7. novembra.

* Primorci! Jutri na praznik 1. novembra bo ob 1. dopoldne v spodnjih prostorih Narodnega doma važen sestanek Primorcev. Razgovarjali se bomo o gospodarskem položaju. Pridite vsi!

* Smrtna kosa. V petek 30. t. m. zjutraj je v svoji hiši na okopih št. 5 zadet od srčne kapi umrl krojaški mojster g. Josip Tomažič v starosti 41 let. Pokojni je bil doma iz Martincev pri Ptuj in se je po prevaru naselil v Celju, kjer je kmalu zaslovel kot uniformski krojač. V zadnjih letih je razpošiljal uniforme v vse kraje naše države. Pogreb se vrši na praznik 1. novembra ob 8. popoldan iz hiše žalosti na mestno pokopališče. Bodi mu ohranjen blag spomin, težko prizadeti rodbini naše sožalje! — V javni bolnici je 29. t. m. umrla 7-letna Marija Jereb, hči posestnika iz Drameja.

* Mestni kino predvaja nocoj ter jutri enega največjih in najznamenitejših zvočnih filmov »Atlantik« s Kortnerjem, Forstom ter Ledererjem v glavnih vlogah.

* Surov napad. 24-letni sin posestnice Plavčak Stefan iz Lehna pri Donački gori je v nedeljo 25. t. m. zvečer šel domov. Na cesti so ga srečali trije pijani fantje, ki so ga brez vsakega vzroka napadli ter s koli pretepli, da je dobil težke poškodbe po glavi in hrbtu. Plavčaka so morali prepeljati v celjsko javno bolnico. Za napadalce poizvedujejo orožniki.

Snežne čevlje in galoše

sprejema v popravilo 2307

M. Trebar, Ljubljana, Sv. Petra 6

Velik uspeh I. banovinske sadne razstave v Ptuj

Razstavljalcev je bilo 82, od teh 54 sadjarjev na sadje, 2 vkuhanjo sadje, 2 vrtnarja, 1 pletarja, 2 za škroplilnice, 3 za sredstva za pokončevanje škodljivcev, 1 za suho sadje, orehe in sadno drevje, 1 za kostonje, 2 za grozdje, 2 za grozdje, 2 za stroje, 1 za kotel za kuhanje žganja, 2 za sortirne stroje, 1 za umetno gnojilo, 3 za poučne knjige, 1 za sadne in grozdne sokove, 1 za mreže za drevje, 2 za pakovanje in zabijanje zabojev in 1 za nakladanje in shranjevalne zaboje. Sadje in grozdje je bilo razstavljeno v 24 kabinetnih zabojih, v 348 ameriških zabojih, 155 gajbicah in košaricah, v 32 jugoslovanskih zabojih, v 35 holandskih zabojih, v 29 normalnih sodih, v 40 steklenicah vkuhanega sadja, v 40 steklenicah sadni in grozdni sokovi. Sodelovalo je 20 oseb stalno v dneh razstave, ki je trajala od 11. do 14. t. m. Sortirni in pakovalni tečaj je trajal od 5. do 9. t. m., kojeja je obiskovalo 35 oseb.

Ocenjevalna komisija je se sestajala iz 11 oseb. Priprave za razstavo so trajale 3 mesece; sestava razstave pa 8 dni. Likvidacija in razdiranje 5 dni. Razstava je imela svojo okrepčevalnico, kjer je sodelovalo stalno 6 oseb. Odposlalo se je dopisov in vlog 1500, tiskovin in lepakov, pozivov itd. nad 2000. Razstavo je obiskalo 5137 oseb in 313 šol. Moralni uspeh razstave je zelo ugoden, gmotni uspeh pa povojen. Ob priliki razstave je bilo 9 poučnih predavanj, ter sadjarski tečaj in sadjarski shod. Ker je bila razstava v času grozdne trgatve ter v najtežjih gospodarskih prilikah in v težkem denarnem trgu, ki je razvil podlago splošnega nezaupanja, se razstave ni udeležilo toliko sadjarjev, kakor je bilo pričakovati v normalnih razmerah. Cene sadja: prve boljše kakovosti od 3—5 Din za kg, druge kakovosti 1'50—3'50 Din za kg, gospodarske kakovosti od 0'50—1'50 Din za kg. Celo razstavo je prevzela »Štaj. sadjarska zadruga« v Mariboru. Razstavo je podprla kr. banska uprava v Ljubljani, deloma tudi sreski kmet. odbori in sadjarske podružnice ter mestna občina Ptuj. Razstava je bila pod pokroviteljstvom gospoda bana Dravske banovine in vodstvom sadjarskega društva Dravske banovine.

V prid razstave so v glavnem sodelovali: Štaj. ribor. Kmetijska šola v Rakičanu, Sadjarsko društvo po svojih delegatih, sreski kmetijski resadjarska zadruga, Sadj. in vinarska šola v Mariboru, v Dravski banovini, ter Sadjarska podružnica v Ptuj po prostovoljnih sodelavcih iz vrst ptujskih gospodarsko delujočih oseb. Sadjarski in drugi razstavljalci bodo odlikovani in nagrajeni z diplomami in sadjarskim orodjem, tečajniki, katere se je podprlo z brezplač-

Zakaj kandidiram

Izjava kmetijskega strokovnjaka Alojzija Drmelja, sreskega kandidata za krški okraj

Ali mislite, da je lahko kandidirati, če pomislimo malo nazaj, kakšno strašno razdejano je bilo v zadnji narodni skupščini? Danes ne smemo več misliti na zastarele strankarske boje, ki so imeli za posledico propadanje zlasti kmečkega stanu, ki je stebel države. Danes potrebujemo v prvi vrsti gospodarskih delavcev, ki bodo s složnim delom zboljšali razmere v državi.

Kot sin stare kmetijske rodovine, ki je vedno stremel za naprednim gospodarstvom, sem se šolal na raznih kmetijskih strokovnih šolah, da si izpopolnim strokovno znanje. S tem se mi je odprl tudi pogled v naravnost obupne razmere našega kmeta in zato sem vedno stremel za tem, da se te razmere zboljšajo. Zboljšanje mora priti, če bomo složni in če obrnemo hrbet onim, ki so iskali v prvi vrsti povsod koristi za sebe in za svojo stranko, gospodarska vprašanja pa odirali vedno bolj na stran. Narava je pravična in ne izbira med ljudmi, koga bo obdarovala, koga bode zopet bolj skopo odpravila. Pravična je z vsemi enako in ta ti moralo biti tudi z ljudmi, da bi bili znošljivi in pravični nasproti sebi in drugim. Težko je bilo gledati trpljenje našega podeželskega ljudstva, vseh stanov, ki so ga razni strankarski agenti v najtežjih časih medsebojno hujskali.

Nočemo več pogubonosnega strankarstva, ampak složnega gospodarskega dela, ki naj dvigne našega kmeta zopet na ono stalnišče,

nim stanovanjem in hrano, pa so prejeli spričevala o sposobnosti v sortiranju in pakovanju sadja. Razstava je imela gospodarsko-trgovski in pa sadjarsko poučni pomen, ter je svoj smoter uspešno dosegla.

Elektrifikacija Dolenjske

Važen sestanek interesentov bo 4. novembra. Trebnje, 30. okt.

Na županstvo Trebnje so prišle te dni vprašalne pole za izvedbo elektrifikacije Dolenjske. Vsi interesi in občine naj pole pri županstvu nabavijo, ter do sestanka, na katerega so vabljeni vse dolenjske občine, poročajo o številu in jakosti potrebnih žarnic. Sestanek bo 4. novembra v občinski pisarni v Trebnjem. Vsi zbrani podatki morajo biti zanesljivi in pravilni zaradi sestave proračuna.

V vinski kleti bi ga skoro zadušil ogljikov plin

Gornja Radgona, 30. oktobra.

Firma Clotar Bouvier v Gornji Radgoni je znana daleč na okoli radi svojih vin, ki jih pridelava v svojih vinogradih, kakor tudi po svoji tvornici za sekt. Svoje vinske zaloge hrani v ogromnih kletah, ki so sedaj polne vinskega mošta.

V sredo 28. oktobra je šel v tako imenovano »Šprangerjevo klet« Marijo Jurko, kletar pri tvrdki, da bi si zabeležil številke nekaterih na novo napolnjenih sodov. Klet, v kateri je bilo nad petsto hektolitrov vinskega mošta, se je čez noč zaradi alkoholnega vrenja napolnila z ogljikovim plinom. Kletar Jurko je dobro poznal posledice tega strupenega plina, a je upal, da bo svoje delo še vseeno lahko opravil. A nenadoma ga je popadla slabost. Imel je le še toliko moči, da je poklical na pomoč. Nato se je nezavesten zgrudil med sode.

Klice na pomoč so slišali stanovalci nad kletjo, a se zato niso zmenili. Šele na otopno pasje lajanje je v klet pritekel železniški uradnik Müller Rihard in z naporom izvelkel na sveži zrak kletarja Jurka. Po daljšem naporu se je g. dr. Brezniku posrečilo onemoglega zopet obuditi k življenju.

Trebnje

Oseba vest. Na svoje staro mesto v Št. Peter pri Novem mestu je odšla od nas učiteljica gđ. Ana Šercelj. Imenovana je službovala v Trebnjem komaj mesec dni začasno, ko je bila zaprta šola v Št. Petru, sedaj ob otvoritvi nove šole pa zopet odhaja na staro mesto.

Novi potni listi. S 1. septembrom t. l. se izdajajo novi potni listi. Stranke, ki imajo še stare potne liste, jih morajo zamenjati z novimi in obenem predložiti rojstni in domovinski list.

Kmečka nadaljevalna šola. V nedeljo po prvi maši bo zboroval v šoli odbor in učiteljski zbor kmečke nadaljevalne šole v Trebnjem. Letos bo odprt še drugi letnik te šole.

Dramatični odsek tuk. Sokola pripravlja veseloigr »Trije vaški svetniki«. Odmor je bil res precej dolg. Prav želimo si zopet rednega zimskega sporeda.

Poljčane

Povodenj preti našemu kraju in okolici. Dravinja s pritoki je na podlagi zadnjega neprestanega deževja močno narasla. V četrtek zjutraj je prestopila begrove in so bili vsi travniki in njive pod vodo. Zlasti je bila občutno prizadeta občina Brezje, iztopila pa je in zalila travnike voda že tudi pri železnem mostu v Poljčanah. Proti poldnevju, ko je ponehalo deževati, je nevarnost nadaljnjega poplavl minila. Treba pa je samo še dan močnega deževja, pa bo katastrofalna povodenj zasedla celo dolino.

Prvi sneg je padel te dni. Vendar se še ni prijel. Pač pa je naš Bož zopet ves pobeljen in se zdi, da bo zdaj svojo belo kapo kar obdržal.

Razširjajte Jugoslovana!

ki mu gre po njegovem številu v državi, to je na prvo mesto.

Kandidiram torej zato, ker mi je blaginjo podeželskega ljudstva in njegov napredek res pri srcu in ker želim svojim sorojakom boljše bodočnost, ki je mogoča le v dobro urejeni in svobodni Jugoslaviji.

Alojzija Drmelja, pos. in župan.

Lep jubilej Franca Hlebanje

25-letnica oderskega udejstvovanja.

Jesenice, 26. okt.

Ko je dramatični odsek našega Sokolskega društva otvoril minulo soboto letošnjo sezono z »Divjim lovem«, je v otvoritveni predstavi nastopil tudi br. Hlebanja Franc v glavni vlogi vaškega berača Tončka. S tem je nastopil 26 leto oderskega udejstvovanja. Petindvajset let požrtvovalnega dela je za njim. Če pa štejemo sem tudi prvo leto, ko je pričel študirati in se uvajati v odersko življenje, pa jih ima že 26 let. Lepo število dni, ki pove mnogo, koliko je naš brat Franc napravil za ljudsko prosveto.

Kot 22 letni mladenič se je lotil tega dela in danes kot 48 letni mož dela z enakim veseljem, enako požrtvovalnostjo in, rekel bi, s podvojeno silo. Ne straši se žrtve, on je bil in je vedno na mestu. Zanj ni ovire, ni vremenskih nepravil in ne izgovorov, da ne more, ampak vesel in zadovoljen se loti vloge ki mu jo da režiser.

Po rodu je Jeseničan. Bil je vseskozi slovenskega prepričanja, bi je Slovenec tudi takrat, ko je bilo to težko. Marsikaj je že moral radi tega prepričanja in svojega odkritosrčnega nastopa pretrpeti.

Na oder je stopil že leta 1905, ampak že takrat na slovenski oder. Nekaj mesecev se je učil tudi pri ljubljanskem gledališču. Nastopil je že nešteto krat, igral je razne vloge, večje in manjše, ampak vse z enakim veseljem. Površen ni bil nikdar, vedno do skrajnosti natančen. V tem pogledu je lahko vzgled vsem. Posebno dobro pa izpelje vloge »duhovnikov«, tako je med drugim naravnost briljiral kot župnik v »Kralju na Betajnovic«, kot prior v »Bratih sv. Bernarda«, in »Golgoti«, kot župnik v »Mladosti«, kot monsignor v »Našem gospodu župniku«, kot »Balantač« v »Vdovi Rošlinki«, kot »Šibca« v »Velevci«, kot Tonček v »Divjem lovem« itd.

Našemu jubilaru br. Hlebanji, ki je še vedno dmelaven, zdrav in vztrajen, k temu lepemu in izrednemu jubileju iskreno čestitamo in mu ključemo še na mnoga leta! B. J.

Gornja Radgona

Zaključek krojnega tečaja. Osemtedenski krojni tečaj, katerega je na željo obrtniškega priredila kraljeva banska uprava v Ljubljani, se je zaključil v sredo 28. oktobra t. l. s prav dobrim uspehom. Tečaj je vodil strokovni učitelj banske uprave g. Alojzija Knafeja. Udeleženci so pridobili mnogo strokovnega znanja. Udeležencev je bilo 28, med katerimi največ mojstrov in mojstric ter deloma tudi pomočnikov in pomočnic. Da je bil tečaj res nujno potreben, dokazuje dejstvo, da so k pouku redno prihajali celo iz Sv. Jurija ob Ščavnici, iz Negove in Apač, izmed katerih so nekateri oddaljeni polne tri ure. Občutili so pač potrebo po izpopolnitvi. G. Alojzija Knafeja je v daljšem govoru orisal pomen strokovne izobrazbe, opozarjal udeležence na močnega konkurenta onkraj Mure ter jih opozarjal, naj vedno izkoristijo priliko za izobrazbo, ker le dobro kvalificiran obrtnik ima dandanes uspeh. Načelnik obrtne zadruge g. Franc Jančar, kateremu pripada največja zasluga, da se je tečaj vršil, je tudi sam posejal ta krojni tečaj. V imenu vseh udeležencev se je zahvalil g. predavatelju za njegov trud in požrtvovalnost, katero je izkazoval ob priliki vršnega tečaja.

Osumljen požiga. Orožništvo je aretiralo in v sredo 28. oktobra odpremilo v zapore v Ljutomer brezposelnega hlapca Jožeta Lajnščak iz Šalovec v Prekmurju, ker se je potikal po tukajšnji okolici. Osumljen je požiga, ki ga je baje izvršil meseca aprila lani pri svojem stricu Jožetu Lakoš v Šalovecih ter poskusa požiga pri posestniku Andražu Lajnščaku tudi v Šalovecih.

Cerknica

V nedeljo 15. novembra t. l. ob pol eni uri popoldne ima Vodna zadruga v Cerknici svoj redni občni zbor v prostorih hotela Zumer v Cerknici. Spored občnega zbora bo: I. Pregled in odobritev računov iz l. 1929., 1930. in 1931. II. Volitev novega odbora ter posameznih funkcijonarjev, III. Samostojni predlogi

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Sokolski pevski koncert na Jesenicah

Triumf slovanske pesmi.

Pevski koncert sokolskega pevskega zbora jeseniškega, moškega in mešanega, je za nami. Naši vrli pevci so nam položili račun in ko nam zv. na ušesa še danes lepo proizvajane skladbe, moramo priznati, da nismo bili varani glede uspeha in je bila to res prireditel. kakoršna pristojna našemu sokolskemu društvu, v ničemer pa ni zaostajala za sličnimi prireditvami, recimo pa tudi v Ljubljani, s to razliko, da je bila društvena velika dvorana nabito polna ljudi vseh slojev. Društveni upravn. voditeljem pevskega zbora in vsem članom pa lahko krepko čestitamo k uspehu, kakoršnjega ni imelo na Jesenicah še nobena slična prireditel.

Disciplini pevk in pevcev, br. pevovodji Sredensku vsa čast, in zadržanje solistom. — Marsikje si videl rosne oči po koncertu, od ust do ust pa le en glas, — oh kako je bilo lepo, kdaj bo zopet koncert? Tudi mi bomo prišli v Vaš krog. Impozantna slika mešanega zbora 72 lepo naštudiranih grl nam bo ostala v spominu. Da se spustimo malo v podrobnosti. Vsa program je bil sestavljen tako, da je vsaka naslednja pesem vedno v lj. užgala, čim bolj so se stopnjevale skladbe v umetniško šino, proizvajana, a bila s tako bravuroznostjo, a le herna, da je že ob po prvi pesmi bila vsa pozornost publike osredotočena na zbor in res ta kontakt trajal, nepretrgoma do končne »Smiljanke« od Vilharja, odlomka iz operete, ki je bil krona celi prireditvi.

Imati ramo, da je bilo par neznatni pogreški, ki se bodo sčasoma popolnoma odsulile, na celoten efekt pa niso uplivala k nič, čutili so jih samo pevci sami. Ka je bil zbor pridrigi »Smiljanke«, kjer je bil precej okoren. Poplačal je v nadaljnjem izvajanju z le im prednašanjem poslušalstvo! Tudi izgovorjave meš. zbora je želeli čistejšo. Vse to pa e strašiti ne zbora, ne godbenikov v prepričanju, da bo vse to večja roka pevovodje kmalu odstranila!

Po svršetku koncerta se je vršila živahna zabava pri pogrnenih mizah, ki je zopet prydarila složnost, bratstvo in prijateljstvo članov zbora! Pozdravno in zahvalno besedo je spregovoril br. starosta dr. Obensel, br. p.dstarosta Mr. Ph. Zabkar pa je bodril pevce k nadaljnjemu složnemu delu — v požrtvovalnosti je uspeh. Slovanska pesem je v nedeljo triumfirala. Le krepko dalje po začrtani poti, dobili bomo še dosti prijateljev — žrtvuemo se za lepo pesem, ki tako blagodejno upliva na sree, in takrat se zbiramo pozabimo na vse bridkosti — srce se nam zopet razveseli in težko čakamo zopet na sleherno pevsko vajo! Zdravo sest-e in bratje! Hvala Vam vsem vsem!

Škofja Loka

Nogometna tekma. Kljub dovolj nagajivemu vremenu se je vršila v nedeljo popoldne na letnem telovadišču Sokola zaključna nogometna tekma. V goste je prišel SK Dunav iz Ljubljane, ki se je to pot proti SK Sokol prav močno uveljavil. Obe enajstorici sta čvrsto držali svoje pozicije — a je končno Škofja Loka le podlegla z rezultatom 6:5. Tekma je bila na vobče zanimiva, lepa in poučna. Udeležba je bila zaradi dežja bolj pičla. Ponovno pa se je izkazalo, da ni najidealnejše imeti igrišče ob vodi! Sora je namreč eno žogo odnesla...

Sokolska knjižnica je zopet odprta in se izposojajo knjige vsakemu, tudi nečlanom. Knjižnica posluje ob četrkih od 20 do 21 in ob nedeljah od 10 do 11. Poleg slovenskih knjig se izposojajo tudi hrvatske in nemške knjige. Knjižničar je znižal pristojbino za izposojene knjige tako, da je najvišja izposojevalnina za knjigo 1 Din. Poset knjižnice toplo priporočamo!

Za kratek čas.

Znameniti učnjak Lichtenberg je imel precej dolga ušesa. Na račun njegoveh dolgih ušes ga je zbedel neki znanec z besedami:

»Vi imate pa res dolga ušesa, gospod profesor!«

»Da, to je res,« je odgovoril Lichtenberg, »moja ušesa in vaši možgani — to bi bil priama — osel!«

Hranilnica Dravske banovine

Ljubljana — Celje — Maribor

Nalaganje prihrankov na hranilne knjižice in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji in popolnoma varno.

Za vloge in vse obveznosti jamči dravska banovina z vsem premoženjem in z vso davčno močjo.

Katastrofalen zaključek našega izvoza sadja

(Od našega rednega dunajskega dopisnika)

Vse tisto črnogledstvo, ki sem ga razvijal v svojih poročilih od vsega začetka, se dejstva tekom izvozne dobe še daleč nadkrilila. Nekateri faze našega izvoza sem naslikal s posameznimi slučajmi, ki so nazorno osvetljevali vso mizerijo na dunajskem veletrgu, ki je pa še eden najboljših v srednji Evropi, ki prihajajo v poštev za naše sadje.

O izvozu grozdja, ki je bilo vedno jako aktivna postavka našega izvoza, sem že povedal, da je prenehal še predno je dobro začel. Za jabolka je tudi tako slabo, da slabše sploh biti ne more. Še lansko leto je bilo n. pr. na dunajskih tovarnih kolodvorih redno okoli 50 do 60 vagonov, ki so čakali iztovarenja, a ves ta teden ni — niti enega. Naše srbske Budimke je bilo lani že na stotine vagonov tukaj, letos — niti eden. Kljub vsemu temu ni mogoče doseči tukaj nikake poštene cene za najboljša namizna ali gospodinjska jabolka.

Splošen položaj se da na kratko tako le očitati: Vsega sadja iz izvozniki držav ni došlo niti polovica v primeri z lanskim letom, a kljub temu so cene dosegale poprečno komaj polovico lanskih. Izvozniki pa so se pripravljali na letošnji izvoz nekako po izkušnjah lanskega leta, kar je povsem normalno in naravno. — Od kod tako nazadovanje in velikanško razočaranje naših izvoznikov?

Že pred meseci sem na tem mestu slutil pravi odgovor na to vprašanje: vzrok je pred vsem zmanjšana kupna sila prebivalstva. Ljudstvo se omejuje na najvažnejše in najnujnejše potrebe. Ta vzrok smo sicer čutili, ali da se vršniči v tako veliki meri, tega pa vendar nismo pričakovali. V tako splošno gospodarsko depresijo so udarili znani bančni polomi v Nemčiji in za njo tudi drugod po vsej Evropi. Ljudstvo se je lotil paničen strah za bodočnost in takih merah, da so z neizmernimi dvigi hranilnih vlog in drugačnih denarnih naložb, katastrofo še povečali. — Posledice takega splošnega gospodarskega položaja se kažejo posebno na sadnih trgih, kjer je varčevanje najlažje izvedljivo.

In sredi najbolj živahnega izvoza naših češpelj in grozdja so prišle znane devizne odredbe v vseh državah, tako da je prav za prav onemogočen vsak izvoz, ako ostane pri sedanjem denarnem poslovanju med državami našega sosedstva. Par primerov.

Veletrgovina z junci je imela plačati jugoslovanski izvozniki trdki 3000 dolarjev. Devizna centrala je dovolila kot prvi obrok — 40 dolarjev. Kaj naj počne z njimi? Kdaj bo račun 3000 dolarjev plačan?

Druga dunajska trdka ima plačati jugoslovanskemu izvozniku za češplje čez 100.000 dinarjev. Po dolgem čakanju je dobila nakazanih — 2000 Din. Kdaj bo ta račun plačan?

Da so take razmere v denarnem poslovanju nevdržljive, je jasno, kajti sicer mora res prenehati vsaka medsebojna trgovina. Cemu potem toliko brige za dobre medsebojne trgovske pogodbe, ki postanejo brezpredmetne ob takih denarnih razmerah? — Zadnje dni se govori in piše o konferenci raznih držav, da take nemogoče devizne omejitve kako uredijo, da bo medsebojna trgovina mogoča. Naj bi le čim prej kaj pametnega ukrenili!

Pa imamo še enega sovražnika, ki se je kakor zaklel proti našemu izvozu, in ta je — vreme! V poletju suša, da sadje sploh ni moglo o pravem času pravilno dozoreti, potem pa deževja nikdar konca. Naše češplje so bile letos predrobne, dočim so Bolgari izvažali krasno blago. No, sredi izvozne dobe je začelo deževati, kar je dalo tej kupčiji zadnji udarec.

Še huje je z izvozom grozdja. — Po suši je prišlo deževje, grozdje se je napilo, da rado poka, in tako se dogaja, da prihaja na Dunaj vse mokro, plesnivo in že gnilo. Kar celi vagoni so povsem neporabni. In kar je najhuje letos, je to, da takega grozdja sploh ni mogoče prodati niti za prešanje vina. Za tako inozemsko grozdje morajo kupci plačati po 30 zlatih K carine in nov prometni davek, kar ceno tako poviša, da se prešanje ne izplača. Lani so naši izvozniki prejeli še vedno vsaj za stroške, le-

tos niti tega ni več. Celi vagoni grozdja gredo v kanale in med izmečke, ali v Donavo. Nekateri so imeli ogromne izgube. To pa edino radi tega, ker izvozniki nimajo nikakega pojma, kako blago vzdrži prevoz do Dunaja. — To vse bodi v dokaz, koliko je pri nas še treba — vzgoje.

Ali za eno pa so naši izvozniki: — za bedasto konkurenco sami med seboj. Za vsak vagon izvoza jih je takoj deset, ki se zanj tepejo in tirajo nakupne cene navzgor. To so »dobrotniki ljudstva«, bi rekel kdo. Da, to so krivi preroki, ki ljudstvo zavajajo v čisto napačne misli o trgovini, o trgovskem položaju, o svetovni konjunkturi. Zato pa je med našimi izvozniki neizmerno izgub in naposled nezadovoljnosti. Ali za svoje neuspehe iščejo vzrokov povsod, le ne pri sebi, kjer bi jih največ našli.

Končno še malo opozoritev! Silno slaba izvozna doba bo imela na dunajskem veletrgu katastrofalne posledice. Že danes ne vemo več, komu se more kaj zaupati in komu ne. Znamenja kažejo na celo vrsto položajev. Zato — pozor!

Izredni občni zbor Vzajemne pomoči

Ljubljana, 30. oktobra.

Danes ob deseti uri se je vršil izredni občni zbor Vzajemne pomoči reg. pomožne blagajne v Ljubljani, v prostorih gostilne Pod staro lipo. Zboru je predsedoval predsednik zavoda gosp. dr. Niko Zupančič, bivši minister itd. v Ljubljani. Pozdravil je vse prisotne delegate in namestnike delegatov, ki so se občnega zbora polnoštevilno udeležili. Omenja, da je zavod v kratki dobi svojega obstoja mnogo pomagal najbednejšim in uživa radi tega jako velik ugled med vsemi sloji našega naroda, kar dokazuje lepa udeležba, zlasti pa je razveseljivo, da more ob tej priliki pozdraviti, tudi delegata iz bratske Hrvaške.

Glavni tajnik zavoda g. Sinkovec Rudolf prečita zapisnik o predložitvi kandidatne liste delegatov in namestnikov, ter konstatira, da so predlagani gospodje izvoljeni, ker je bila predložena ena sama kandidatna lista. Zavodov ravnatelj podaja zanimivo poročilo o delu in razvoju zavoda od ustanovitve l. 1929. naprej. V tej kratki dobi zavodovega obstoja se je izplačalo na posmrtnini in sicer v 24 slučajih skupno Din 221.085.— na doti pa v 23 slučajih skupno Din 163.240.—. Vzajemna pomoč ima sedaj skupno za posmrtnino in za doti 15.537 zavarovanih članov, kar znači, da je ta način zavarovanja prava blagodat zlasti za manj premožne sloje prebivalstva. Poročilo so navzoči delegati sprejeli z odobravanjem na znanje, pri volitvi v upravni svet so bili soglasno izvoljeni za načelnika g. dr. Niko Zupančič, ki si je za lep razmah te prepotrebne ustanove stekel nevenljivih zaslug. Za prvega podnačelnika je izvoljen g. Šiška Josip, stolni kanonik v Ljubljani, drugi podpredsednik pa je zavodov ravnatelj g. Sinkovec Rudolf. Odborniki so še gg. Josip Logar, župnik iz Zirov, Pele Slavko, Poljak Ivan, in Ogrizek Avgust vsi iz Ljubljane. V nadzorstveni svet so izvoljeni gg. Piber Janez, župnik v Senčurju pri Kranju in Jakob Zadnikar, posestnik na Brdu.

Sprejeta je bila izprememba pravil, po kateri se uvaja način posmrtninskega zavarovanja na ta način, da dobi zavarovani član po preteku 15 let 40% zavarovane vsote izplačane, ostalo pa se izplača po smrti zavarovanca zakonitim dedičem. Posmrtninsko zavarovanje se je izpopolnilo tako, da dobi zavarovane za slučaj nezgode, povzročene pri izvrševanju njegovih poklica in pa žene porodnice in slučaju smrti popolno zavarovalnino izplačano in to kljub temu, da jim ni še potekla karenčna doba.

Gospodarske vesti

× Gospodarski patrijotizem v praksi. Na naš članek v štev. 251 z dne 28. t. m. pod naslovom »Strahotne posledice so se nekateri gošpodje čutili prizadeti, češ da pretiravamo. Danes smo prejeli dopis, ki potrjuje v polni meri naša izjava. — Pretekli teden je ljubljanska policija aretirala dva potnika neke dunajske trdke s pisarniški predmeti. Obrtna oblast, ki gospodarski patrijotizem bolje pozna, kakor pa naša »zavedna javnost, je potnika kaznovala z globo 4000 dinarjev in jima

odvzela komisijske knjižice. Človek bi mislil, da je s tem stvar urejena. No, eden izmed potnikov se je lepo peljal v Beograd, drugi pa ne meneč se za prepoved v najlepšem miru nadaljeval s kupčijami. Poznamo imena trdk v Ljubljani, ki so dunajskim židom širokogrudno odprla pripravljenost podpiranja tujcev v trenutku, ko se našemu izvozu v Avstrijo stavijo največje zapreke. Tem gospodom pove-mo na glas, da po vsej državi doni klic: Kupujmo domače blago! Če tega nočejo slišati, bomo zavpili še glasneje in to imenoma.

Dobave.

Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 6. novembra t. l. ponudbe glede dobave 1000 kg jeklene pocinkane žice, 100 kg bločnih verig, 30 kg bločne žice, 200 m kabla in 5 komadov kompletnih svetiljk za predsignale. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 12. novembra t. l. ponudbe glede nobave spiralnih svedrov, 100 komadov karbidnih svetiljk, 1 aparata za mazanje s cilindričnim oljem, 150 steklenic sidla, 100 zavrtkov siraksa, raznega usnja, odpadkov od usnja, platna itd. (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled.)

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 9. novembra t. l. ponudbe glede dobave 55 zavrtkov žebeljev za podkovanje in 500 komadov kovinskih žaglic.

Borzna poročila

dne 30. oktobra 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 30. oktobra. Amsterdam 2273-78 do 2280-62, Bruselj 786-49-788-85, Curih 1098-45-1101-75, London 214-89-222-39, Newyork 5624-01-5641-01, Pariz 222-222-66, Praga 165-86-166-36, Trst 288-52-294-52.

Zagreb, 30. oktobra. Amsterdam 2273-78 do 2280-62, Bruselj 786-49-788-85, London 214-89 do 215-71, Milan 288-52-289-42, Newyork kabel 5635-01-5652-01, Newyork ček 5624-01-5631-01, Pariz 222-222-66, Praga 165-86-166-36, Zürich 1098-45-1101-75.

Beograd, 30. oktobra. Amsterdam 2273-78 do 2280-62, Berlin 1341-50-1368-50, Dunaj 723 do 747, Bruselj 786-89-787-85, Curih 1098-48 do 1101-75, London 214-59-222-39, Milan 288-52 do 294-52, Newyork 5624-01-5641-01, Pariz 222 do 256, Praga 165-86-166-36.

Curih, 30. oktobra. Beograd 9-05, Pariz 20-20, London 19-85, Newyork 513-25, Bruselj 71-60, Milan 26-425, Madrid 45-70, Amsterdam 207-20, Berlin 121-25, Stockholm 113-50, Oslo 110-75, Kopenhagen 111-50, Sofija 3-72, Praga 15-18, Varšava 57-40, Budimpešta 90-025, Atene 6-40, Carigrad 2-45, Bukarešta 3-07, Helsinkfors 10-30.

Vrednostni papirji

Ljubljana, 30. oktobra. Drž. papirji: 7% Bler 63, 8% Bler 71. — Banke: Celjska pos. 150, Kred. zav. 195. — Industrija: Stavba 40, Ruše 125.

Zagreb, 30. oktobra. Drž. papirji: 7% inv. pos. 64-65-50, vojna škoda ar. 276-278 (278-290), kasa 276-278, dec. 295 bl., 4% agr. obv. 38 bl., 7% Bler ar. 60-63 (61), kasa 60-63, 8% Bler ar. in kasa 66-70, 7% pos. hipot. b. 64 d., 6% beglučke obv. 42-25-43 (42-25-43).

Žitna tržišča

Novi Sad, 30. oktobra. Pšenica: dolnjebačka, 79 kg 2% 235 zaklj., potiska, 80 kg 1% 250 zaklj. — Vse ostalo je neizpremenjeno. Tendence: neizpremenjena. Promet: 24 vagonov.

Sombor, 30. oktobra. Otrobi: bački, pšenični 85-90. — Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: 112 vagonov.

Budimpešta, 30. oktobra. Tendence: ustaljena. Promet: sreden. — Pšenica: dec. 9-95 (10-06 do 10-08), mare 10-90-11-38 (11-18-11-20). — Rž: mare 12-56-12-73 (12-60-12-63). — Koruza: maj 13-20-13-35 (13-26-13-30).

Ljubljansko lesno tržišče

Tendence: slaba, brez prometa.

Naznanjam

cenjenemu občinstvu, da bom otvoril v soboto, dne 31. oktobra t. l. v Rožni dolini, Cesta XV, št. 26

podružnico mesarije

Imel bom na zalogi prvovrstno goveje, telečje in svinjsko meso po najnižji ceni.

Priporočam se za obilni poset!

Franc Dolničar, mesar. Šolski drevored

Sport

Nadaljevanje državnega prvenstva
Po krajšem odmoru se bo v nedeljo nadaljevalo državno prvenstvo. Z njimi se prične drugi in končni del tekmovanja za naslov državnega prvaka za leto 1931-32.

V Beogradu bo tekma BSK : Sašk. Beogradčani so si v prvi polovici pridobili velik naskok in jim je prvenstvo skoroda zasigurano. BSK je vsekakor favorit.

V Splitu bo gostovala Mačva. Hajduk ima s njo majhen obračun. V prvi tekmi je moral deliti točke in bo sedaj seveda hotel zadevo temeljito popraviti.

V Zagrebu bo lokalni derby. Gradjanski in Concordia sta sicer z ozirom na Vse svete vložila na savez prošnjo za preložitve tekme, toda JNS prošnje ni uvaževal. Concordia je trenotno v prav dobri formi, vprašanje je le, če bo njen napad dovolj močan, da bo zmogel izvrstno ožjo obrambo »purgerjeve«.

Stanje v tabeli je naslednje:

BSK	5	5	0	0	15:2	10
Gradjanski	5	3	1	1	6:4	7
Hajduk	5	2	2	1	8:7	6
Concordia	5	2	0	3	12:10	4
Sašk	5	1	0	4	6:15	2
Mačva	5	0	1	4	5:14	1

Razne vesti

Na dan volitev ne bo tekem. Na zadnji seji JNS je bil iznešen predlog, naj savez prepove na dan volitev, dne 8. novembra vse tekme. Tega dne bodo prepovedane vse tekme — prijateljske in prvenstvene, tudi državno prvenstvo se ne bo vršilo. Državno prvenstvo bo na ta način končano šele 6. decembra.

Nova svetovna rekorda sta postavila Japonca Oda in Nambu. Oda je bil na olimpijadi v Amsterdamu zmagovalac v troskoku in je sedaj zboljšal v tej disciplini svetovni rekord Avstralca Winterja od 15'52 m na 15'58 m. Nambu je v skoku v daljavo dosegel 7'98 m. Dosedanji rekord je imel zamorec Cator (Haiti) s 7'93 m.

Olimpijada v Los Angelesu ne bo preveč dobro obiskana. Sedanja splošna svetovna gospodarska kriza se pozna tudi v sportu. Mnogo evropskih držav je že sklenilo, da ne bodo poslale svojih tekmovalcev preko velike luže. Holandska in Avstrija sta že definitivno sklenili, da se olimpijade ne udeležita.

Pravi smučarski čevlji

vedno v zalogi in izdeluje po meri staroznana

tvrdka ZALOKAR, Mestni trg 19

Popravila se sprejemajo

Kvalitetna znamka za pečivni prašek in vanilin sladkor.

Nogavice, rokavice, volna in bombaž

najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

UNIFORME

vseh vrst izdeluje, vse uniformne potrebščine in dežne plašče v zalogi Simon Klimanek, Ljubljana, Selenburgova ul. 6. 2198

Lep lokal

v Gledališki ulici odda takoj Pokojniski zavod za nameščenje v Ljubljani. 2320

Telefon 2059

Premog suha drva Pogatalek, Bobarčeva ulica 5

Gledališče

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani

Drama
Začetek ob 20. uri zvečer
Sobota, 31. oktobra: Pritiljeje in prvo nadstropje. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Nedelja, 1. novembra: Brez tretjega. Znižane cene. Izven.
Ponedeljek, 2. novembra: Vest. Znižane cene. Izven.

Opera
Začetek ob 20. uri zvečer.
Sobota, 31. oktobra: Damski lovec, Car se da fotografirati. Red D.
Nedelja, 1. novembra: Viktorija in njen huzar. Znižane cene. Izven.
Ponedeljek, 2. novembra: Zaprt.

Na Vseh svetnikov dan zvečer se vprizori v drami Begovičeva najnovejša drama »Brez tretjega«, ki je dosegla pri premijeri tako velik uspeh. Delo je zanimivo po svoji zgrajenosti, ravnotako pa tudi po svoji globoki vsebini. Igrata ga. Mira Danilova in g. Levar. Naštudiral pa je dramo prof. Šest. Za predstavo veljajo znižane dramske cene.

Francoska drama »Vest«, ki je bila določena za nedeljo popoldne, se vprizori na Vernih duš dan t. j. v ponedeljek 2. novembra ob 20. uri po znižanih dramskih cenah. »Vest« je ljudska drama v najlepšem pomenu besede. Njena globoka vsebina je pretresljiva in močno vpliva na gledalca. Režija je Debevečeva. V posameznih vlogah nastopijo ga Marija Vera, Boltarjeva in Rakarjeva ter gg. Devec, Skrbinešek, Kralj, Zelnik in Bratinač.

Izvirna dramska premijera. Cvetko Golar nam je napisal novo veseligrlo iz kmečkega življenja. Naše podeželske dovptne ljudi, njih zadrege in težave nam slika ravno tako pristno kakor v »Vdovi Rošlinski«. Največ zabave bo pri svatovskih prizorih. Premijera bo v sredo 4. novembra izven abonmaja.

Repertoar narodnega gledališča v Mariboru

Začetek ob 20. uri.
Sobota, 31. oktobra: »Zemlja smehljaja«. Ab. B.
Nedelja, 1. novembra: »Cirkuška princesa«. Prvič v sezoni.
Ponedeljek, 2. novembra: Zaprt.
Torek, 3. novembra: »Konec potle«. Ab. C.

Prvič v letošnji sezoni se bo pela Kalmanova opereta »Cirkuška princesa« v nedeljo 1. nov., na praznik Vseh svetih ob 20. uri. Nedvomno bodo Mariborčani pozdravili ponovitev te opere, ki je bila vsekakor najboljša lanska glasbena vprizoritev. Pri letošnji vprizoritvi bo absorbiral baletne točke gledališki plesni zbor, sodeloval pa bo ves operetni ansambl, zbor in statisterija.

Trbovlje

Razširjenje pešpoti. Vendarle se bo uresničila davna želja mnogih delavcev iz naselbine Njiva, ki so zaposleni v vzhodnem obratu, na dnevnem kopu Agnes ali pa na Dobrni in Gvidi, da se pešpot, ki vodi iz Njive od Trboveljske do nove Slokanove hiše oziroma do ceste v Petelinovi vasi, dodobra popravi. Pred dnevi se je vršil uradni komisijski ogled te steze. Ker so se zainteresirani in lastniki zemljišča zedinili, bodo v kratkem začeli popravljati to pešpot, ki je bila doslej jako zanemarjena. Na komisiji se je dosegel sporazum, da dopustijo lastniki zemljišča, na katerem drži ta steza, razširjenje brez odškodnine, rudnik bo pa dal na razpolago potreben gramoz in kamenje.

Radio

Ljubljana, sobota, 31. oktobra. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 B. Hrovat: Preustvarjanje v kulturnem filmu. 19.00 Ga. Orthaber: Angleščina. 19.30 Prof. Namoršč: Narodna poezija. 20.00 Koncert Slov. vok. kvinteta. 20.00 Duet: Klavir in harmonij (gg. Marjan Lipovšek, Heri Svetel). 21.15 Salonski kvintet. 23. Napoved programa za naslednji dan.

Beograd, sobota, 31. oktobra. 12.05 Radio orkester. 13.30 Nov. in film. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne pesmi. 17.30 Radio orkester. 19.20 Predavanje o filmu. 20.00 Zagreb. 21.30 Novice, Jazz. Zagreb, sobota, 31. oktobra. 12.30 Plošče. 13.30 Poročila. 17.00 Radio orkester. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Ljubljana. 22.30 Poročila in vreme. 22.40 Zabavni koncert.

Praga, sobota, 31. oktobra. 12.35 Bratislava. 14.10 Plošče. 17.35 Mladinska ura. 19.20 Poljudna glasba. 20.20 Jazz. 22.10 Moravska Ostrava. Ljubljana, nedelja, 1. novembra. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.30 P. dr. Roman Tominec: Galerija slovečih konverto. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Govor g. ministra Puclja. 19.30 Prenos iz Budimpešte: Requiem, Verdi. 21.30 Mar. Pagnol-Paul Nivoix: Slava in njeni meštarji, igra v 3 dej. (Šentjakovski gledališki oder). 22.45 Čas in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Beograd, nedelja, 1. novembra. 10.00 Katoliško bogoslužje. 11.30 Plošče. 12.30 Operni koncert. 13.30 Filmske in dnevne vesti. 16.00 Narodna glasba. 17.00 Medicinsko predavanje. 17.30 Jazz. 19.30 Orlantska glasba. 20.00 Narodne pesmi. 20.40 Pester program. 21.10 Saksofon. 21.30 Vokalni koncert g. Borisa Popova, člana pariške opere. 22.20 Večerni koncert. 23.00 Sprehod po Evropi.

Zagreb, nedelja, 1. novembra. 11.30 Plošče. 12.45 Kuhinja. 17.00 Radio orkester. 20.15 Kulturne in društvene vesti. 20.30 Komorni koncert. 22.15 Novice in vreme.

Praga, nedelja, 1. novembra. 7.30 Koncert iz Karlovih Varov. 8.20 Orgelski koncert. 9.00 Bratislava. 10.00 Bogoslužje. 10.10 Plošče. 12.05 Poljudna glasba. 13.05 Plošče. 16.00 Brno. 17.30 Plošče. 19.00 Brno. 20.00 Večerni koncert. 22.20 Lahka glasba.

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VI No. 15.881/5. 3012—3—2

Razpis.

Po pooblastilu min. za finance z dne 11. junija 1930, št. 79.560/II, in na osnovi določil čl. 82—105 zak. o drž. računovodstvu se razpisuje prodaja barake invalidskega doma v Toplicah pri Novem mestu potom ustne javne dražbe, ki se bo vršila na licu mesta dne 10. novembra 1931 ob trinajstih. Izklicna cena Din 10.000— (desettisoč dinarjev). Kavcija 10% izklicne cene. Dražbeni pogoji so na vpogled med uradnimi urami pri VI. oddelku kraljevske banske uprave, pri sreskem načelstvu v Novem mestu, pri občinskem uradu v Toplicah in pri dražbeni komisiji pred početkom dražbe.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, 27. oktobra 1931.
Pomočnik bana: dr. Pirkmajer.

K V-No. 423/38.

Razglas o licitaciji.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani razpisuje za prevzem in izvršitev gradnje carinskega skladišča na Jesenicah

I. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 25. novembra 1931 ob enajstih v sobi št. 17 tehničnega oddelka v Ljubljani. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami v sobi št. 27. Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 1.043.982/23 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani, dne 27. oktobra 1931.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 1774/31—11. 3031

Dražbeni oklic.

Dne 27. novembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Senčak, vl. št. 1 in 4; zemljiška knjiga d. o. Levajnci, vl. št. 170. Cenilna vrednost: 88.440— Din; vrednost pritlikline: 17.420— Din; najmanjši ponudek: 70.573— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 16. oktobra 1931.

E 1463/31—11. 3032

Dražbeni oklic.

Dne 27. novembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga d. o. Pohorje, vl. št. 18. Cenilna vrednost: 60.600— Din; vrednost pritlikline: 3640— Din; najmanjši ponudek: 42.827— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, dne 16. oktobra 1931.

E 214/31—7. 3027

Dražbeni oklic.

Dne 4. decembra 1931 ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 7 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Podtabor, vlož. št. 27.

Cenilna vrednost: 31.907— Din, najmanjši ponudek 21.272— Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede

nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ribnici, odd. II., dne 29. oktobra 1931.

P VIII 219/31—10. 3034

Razglasitev preklca.

S sklepom okrajnega sodišča v Ljubljani, z dne 16. septembra 1931, opravljena št. L VIII 6/31—9, je bil Presetnik Ignacij, prej stanujoč v Stožicah št. 35, zaradi zapravljivosti omejeno preklcan.

Za oskrbnika-pomočnika je bil postavljen Ramovš Anton, posestnik v Stožicah št. 11.

Okrajno sodišče v Ljubljani, odd. VIII., dne 25. oktobra 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se nastopne firme: 1165. Sedež: Ljubljana, Aškerčeva ul. 3.

Dan vpisa: 24. oktobra 1931.

Besedilo: Kotlarka, družba z o. z.

Obratni predmet je izdelovanje in prodaja kovinastih in pločevinastih izdelkov, zlasti kotlov in nakupovanje v to svrhu potrebnih surovin.

Družbena pogodba z dne 20. oktobra 1931.

Družba je ustanovljena za nedoločen čas.

Višina osnovne glavnice: 15.000 Din.

Na to vplačani zneski v gotovini: 15.000 dinarjev.

Poslovodje: Župnek Marijan, poslovodja v Ljubljani, Gledališča ul. 10.

Poslovodja zastopa družbo samostojno in podpisuje zanj tako, da latnooročno pristavi svoj podpis pod predtiskanim, od kogarkoli pisanim ali s štampiljo odtisnjem besedilom firme.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani odd. III., dne 24. oktobra 1931.

Firm. 934/31 — Rg C V 20/1.

1166. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 27. oktobra 1931.

Besedilo: M. Barbič.

Obratni predmet: trgovina z vinom in žganjem na drobno in debelo.

Imetnik: Barbič Marin, trgovec z vinom v Ljubljani, Stari pot št. 11.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani odd. III., dne 27. oktobra 1931.

Firm. 937/31 — Rg A VII 74/1.

1167. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 7. septembra 1931.

Besedilo: Simon Klimanek in drug.

Obratni predmet: trgovina s čepicami, pozamenterijskim blagom, rokavicami ter jermeni ter obratovanje krojačnice.

Družbena oblika: javna trgovska družba od 1. oktobra 1931.

Družabnik: Klimanek Simon, trgovec v Ljubljani, Šeleburgovi ul. 6; Bolek Ernest, zasebnik, tam.

Družbo zastopa samo družabnik Klimanek Simon ter podpisuje za njo na ta način, da latnooročno zapiše besedilo firme.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani odd. III., dne 5. septembra 1931.

Firm. 790/31 — Rg A VIII 68/1.

Konkurzni razglasi

Sa 25/31—3. 3030

1168.

Poravnalni oklic.

Uvedba poravnalnega postopanja o imovini dolžnika Juhart-a Mihaela, trgovca v Meži.

Poravnalni sodnik: Romold Ivan, starešina okrajnega sodišča v Slovenjgradcu.

Poravnalni upravnik: dr. Lavrič Josip, odvetnik v Slovenjgradcu.

Narok za sklepanje poravnave dolžnika z njegovimi upniki pri okrajnem sodišču v Slovenjgradcu dne 2. decembra 1931 ob devetih.

Pri istem sodišču je oglašiti terjatve upnikov, tudi če teče o njih pravda, do dne 21. novembra 1931.

Okrajno kot poravnalno sodišče v Celju, odd. I., 21. oktobra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

8013

Razglas o licitaciji.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje na dan

14. novembra 1931

ob enajstih dopoldne javno pismeno licitacijo za dobavo obvezilnega materiala. S kolkom za Din 100— opremljene ponudbe

je vložiti v zaprtem in zapečatenem ovitku, ki mora nositi napis: »Ponudba na oprav. št. 380/3—1931«, do 14. novembra 1931 do 11. ure v vložišču urada.

Ponudbe se morajo vložiti na posebnih tiskovinah, ki se dobijo obenem z ostalimi licitacijskimi pripomočki za ceno Din 30— v ekonomatu OUZD, soba št. 233, dnevno od 11. do 12. ure.

Licitacija se bo vršila ob označenem času pri OUZD v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 20, soba št. 203.

Okrajni urad za zavarovanje delavcev

v Ljubljani,

v Ljubljani, dne 26. oktobra 1931.

Razne objave

3025

Računski zaključek Kranjske industrijske družbe v Ljubljani

za poslovno leto 1930/31.

Bilanca premoženja dne 30. junija 1931:

Aktiva: 1. posestvo Din 4.421.761/02; 2. stavbe Din 14.496.185/96; 3. stroji in obratovalne naprave Din 23.770.475/02; 4. nedovršene nove stavbe Din 20.133.846/91; 5. sirovine in zaloge Din 23.256.393/47; 6. blagajna Din 2.063.845/11; 7. menice in devize Din 376.360—; 8. efekti 1.478.051— dinarjev; 9. dolžniki in imovina pri bankah Din 34.073.149/26; — skupaj Din 124.075.067/75.

Pasiva: 1. delniška glavnica (90.000 delnic po 150 Din nom. vrednosti) Din 13.500.000—; 2. račun rednega rezervnega sklada Din 1.687.223/69; 3. račun posebnih rezerv Din 1.817.236/67; 4. račun rezervnega sklada za valutarne izpremembe Din 3.541.730/34; 5. račun rezervnega sklada za družbene namene Din 1.625.191—; 6. račun davčne rezerve Din 1.050.000—; 7. sklad za investicije Din 6.000.000—; 8. lastno premoženje na Bistrici v Rožu Din 5.120.000—; 9. neizplačane dividende Din 32.857/50; 10. račun dvomljivih terjatev Din 437.921/72; 11. upniki Din 84.420.187/16; 12. račun dobička in izgube: prenos iz prejšnjega leta Din 153.589/45, preostanek iz tekočega leta Din 4.689.130/22, vsega Din 4.842.719/67; — skupaj 124.075.067/75 dinarjev.

Račun dobička in izgube dne 30. junija 1931:

Izguba: 1. davki in doklade 4.421.892/27 dinarjev; 2. splošna rezijska Din 2.906.755/79; 3. zavarovanja: socialno zavarovanje Din 2.341.205/43, zavarovanje zoper škodo Din 191.312/80, vsega Din 2.532.518/23; 4. pasivne obresti Din 2.161.172/58; 5. odpisi Din 2.397.013/19; 6. račun dvomljivih terjatev Din 437.921/72; 7. dobiček kot saldo Din 4.842.719/67; — skupaj 19.699.993/45 dinarjev.

Dobiček: 1. prenos iz prejšnjega leta Din 153.589/45; 2. donos obratov ter gozdnega in zemljiškega posestva 19.546.404— dinarjev; — skupaj Din 19.699.993/45.

Glavna skupščina delničarjev je dne 22. oktobra 1931 sklenila, da se na kupon za poslovno leto 1930/31 izplača dividenda v znesku

Din 7/50 za vsako delnico.

Izplačevanje bosta vršila, pričenši z dnem 2. januarja 1932, Kreditni zavod za trgovino in industrijo v Ljubljani ter Dunajska banka v Beogradu.

Upravni svet

Kranjske industrijske družbe.

Oznanilo javne dražbe.

Dne 7. novembra 1931. ob 10. uri se bo vršila v Javnih skladiščih tt.: Javna skladišča družba z o. z. v Ljubljani, Dunajska cesta 33, javna dražba ca. 70 kub. metrov hrastovih friz in ca. 11 kub. metrov hrastovih plohov.

Ljubljana, 30. oktobra 1931.

Skladiščna uprava.

3033

Objava.

Mlekarska zadruga v Novem mestu r. z. z o. z. je stopila v likvidacijo. Upniki naj ji prijavijo svoje terjatve v zakonitem roku. Likvidatorja sta: Bevc Josip, posestnik na Kiju, in Munda Josip, ravnatelj Ljudske posojilnice v Novem mestu.

Mlekarska zadruga v Novem mestu,

dne 29. oktobra 1931.

3008—3—3

Poziv upnikom.

»Bistrica«, lesna trgovska industrijska družba z o. z. v Slov. Bistrici, se je razdružila ter je prešla v likvidacijo.

Upniki se pozivajo, da prijavijo likvidatorju terjatve v 14 dneh.

Vošnjak Vladimir, s. r.,

posestnik na Mestnem vrhu pri Ptuj,

likvidator.

Al Jennings:

Pesnik in bandit

Tako sva mnogo ur sedela drug ob drugem, bivši cestni razbojnik v raztrganem fraku in begunec v snežnobelih hlačah. Delala sva načrte, kako bi kapital, kar sem ga bil nakradel, najbolje naložila. Porter je menil, da bi bilo najbolje, začeti s kakšnimi nasadi kokosovih oreh ali nabaviti si koncesijo za indigo ali pa se lotiti kakšne predsedniške kampanje. Njegovi predlogi in pripombe so me kar fascinirali, v njih je bilo toliko presenetljivosti, da sem neodoljivo čakal njegove zadnje besede. Pozabil sem, da se je »Helena« nameravala samo obložiti z vodo in da je morda sedaj jadrala že daleč od obrežja.

Tedaj je prišel narednik z ladje in mi pomignil. V naglici sem skoraj mizo prevrnil, ko sem vstal.

— Samo še trenutek!

Porterjev nerazrušljivi mir me je zadržal, kakor da me je zgrabil za roko.

— Vi ste Američan. Ali ste že kaj mislili na proslavo našega slavnega Četrtega?

— Četrtega? Kakšnega četrtega?

— Četrtega julija, polkovnik, ki se začne nocoj eno minuto po polnoči.

Nekako se nama je posrečilo, da sva tudi Franka spravila na breg. Pozno po polnoči naju je Porter

23

spremil na konzulat, kjer si je bil ustanovil svoj dom. V kotu največje dvorane je stala njegova vojaška postelja. Pobral je odejo z nje, jo razgrnil po tleh in tam smo vsi trije skupaj legli.

Naslednjega dne smo približno ob enajstih prišli s proslavo četrtega julija. Vsa naša družba je obstojala iz Porterja, Franka, dveh Ircev, ki sta imela koncesijo za indigo, iz ameriškega konzula, mene in dveh črncev, ki smo ju pritegnili zavoljo demokracije. Da pa bo triumf Amerike še posebej prišel do veljave, si je Porter vtupil v glavo, da se mora tudi angleški konzul udeležiti slavlja. Razložili smo torej kraljevemu podniku in on je pristal, češ, da bo vse skupaj v resnici zabavna komedija.

V Trojillu so bile samo štiri hiše tolikšne, kolikšne so ponavadi zaresne hiše. Našo nacionalno himno smo zapeli v senci pred guvernerjevim domom. A da bi tudi naš gost prišel na svoj račun, je Porter predlagal, naj pridenemo še en verz angleške »God save the King«. Toda Britanec se je odločno postavil po robu.

— Nikar ne delajte neumnosti iz te reči, je ugovarjal.

Potem smo po pravi teksaški navadi začeli streljati skozi vso naselbino in to streljanje smo hoteli zaključiti s tem, da si v citronovem logu kraj obale spečemo jarca. Toda te nakane nismo mogli več izpeljati, revolucija nam je prekrizala račun.

Dve estanci smo obsuli s svojo streljavo in povsod naokrog so ležale črepinje razbitih stekel. Karibski krčmarji so pobegnili pred nami. Postreči smo se

morali kar sami in zapitek smo za vsak kozarec vestno puščali na mizi.

Tedaj je nenadoma od zunaj padel strel. Porter je pravkar s prazno steklenico razbil ogledalo na steni. Z nenavadnim, neizrekljivo veselim in smešnim mirom se je okrenil proti vratom.

— Gospoda moja, je dejal, domačini bi nas radi prikrajšali za naš zakonito zaščiteni praznik.

Z vikom in krikom smo planili na ulico in začeli divje streljati v zrak. Majhen mož v žareče rdečem suknjiču je pravkar jahal mimo. Njemu je sledilo kakšnih trideset bosih jezdecev, vsi v rdečih suknjičih, sicer pa zelo malo oblečeni, in za njimi se je dvigal oblak prahu. Streljali so s svojimi starover-skimi puškami, kakor da jim gre prav zares.

Ko je kolovodja na svojem majčkenem sivem poniju pridrvel mimo, mu je Porter segel čez pas in ga narahlo potegnil na tla. Skočil sem na njegovo mesto v sedlo in sem začel streljati in kričati kakor blazen vseprek. Ojačenje, ojačenje! Kakor pesem triumfa je za mojimi hrbtom grmel ta klic od nekoč. Kam in kako sem jahal, ne vem.

Toda naslednjega dne nas je guverner z dvema majhnima rjavima Kariboma obiskal v konzulatu. Vrtilim ameriškim patrijotom da bi se rad zahvalil za njihovo velikodušno podporo pri udušenju revolucije. Ameriški patrijoti da so rešili njihovo republiko. Z vladarsko gesto nam je ponudil plantaže kokosovih oreh, ki so divje rasli po vsej deželi. Nezaslišani pogum ameriških jezdecev da jim je rešil deželo!

Umetni gumi — Edisonova poslednja iznajdba

Edison je še tik pred svojo smrtjo obogatil svet z novo iznajdbo, z umetnim gumijem. Dela so trajala 12 let, predno sta jih oba pomočnika Edisonova Fred Cett in Charles Dally srečno in z uspehom končala.

Edisonu so povedali, da je delo uspešno končano, ko je že visel med življenjem in smrtjo.

Ott in Dally sta šele pred kratkim dokazala, da je pot, ki jo je pokazal Edison do izdelave umetnega gumija, edino pravilna. Umetni gumi bodo izdelovali iz soka neke rastline, ki raste v Ameriki v ogromnih množinah, temu soku pa pridevajo še nekaj kemikalij. Na ta način dobljeno snov ima vse lastnosti naravnega gumija.

O svojem uspehu sta oba pomočnika takoj obvestila Edisonovo ženo. Edison sam pa je bil že preslab, da bi bil mogel to poročilo razumeti.

Edison je bil že pred svojo smrtjo trdno prepričan, da bodo njegovi poskusi uspešni; rekel pa je dostikrat, da on ne bo doživel uspeha. Za časa njegove bolezni pa so mu morali njegovi pomočniki vsak dan poročati o uspehih.

Henry Ford pa, kralj avtomobilov, in g. Firestone (Feuerstein), predsednik velike družbe za izdelovanje pnevmatike, sta navdušena od najnovejše Edisonove iznajdbe, ker sta prepričana, da bo imela za razvoj avtomobilske industrije nedogledne posledice.

Zapleten pravni položaj

Zakon z lastno vdovo. — Žena je živela v dvomoštvu (bigamiji) z lastnim možem. — Otroci iz tega zakona »pravno« ne živijo.

V nekem malem mestu v zapadni Prusiji je živel pred vojno strojarski pomočnik Schmied. Mož je bil oženjen in oče dveh otrok.

Schmied pa je moral l. 1915. v vojno. Kmalu pa so ga Rusi vjeli in odpeljali v Sibirijo. Tam je zbolel in prišel v bolnišnico. Iz bolnišnice pa ni prišel ven več kot »Schmied«, ampak kot »Friderik Andro«, ker so mu dokumente zamenjali.

Predno pa je utegnil Schmied — sedaj Andro — dati pogrebno popravilo, je izbruhnila ruska revolucija in sedanji Andro se je moral pridružiti Kolčakovim armadi. Kasneje se mu je posrečilo pobegniti in šele l. 1923. se je preko Amerike vrnil v Nemčijo, kjer je zvedel, da je njegov rodni kraj pripadel Poljski.

Polagoma pa je zvedel, da so ga doma že zdavnaj proglasili za mrtvega, njegova žena pa da živi nekje v srednji Nemčiji. L. 1925. je našel svojo ženo, ki je imela malo trgovino.

Sedanji Andro pa se svoji ženi ni dal spoznati, ampak se je rajši poročil z njo drugič kot Friderik Andro. Tako se je zgodilo, da je vzel za ženo svojo lastno »vdovo«. To je storil mogoče zaradi tega, da žena kot vojna vdova ni izgubila pravice do odpravnine v znesku 3000 mark.

Andro pa se je kmalu po svoji drugi poroki zagledal v mlado dekle, ki je bilo mnogo lepše kot njegova postarna žena. Od svoje žene pa se ni hotel ločiti na običajen način, ampak je skušal doseči svoj namen po oynkih s tem, da je vložil pri sodišču tožbo na razveljavljenje svojega zakona, ker prvi ženin mož Schmied še živi. Kot priče je našel precej svojih nekdanjih tovarišev, misleč, da bodo ti le splošno zaslišani in da nihče ne bo prišel na njegovo sedanje bivališče.

Zadeva pa se razpletla čisto drugače kot je on mislil. Neka priča, ki je sama prišla pred sodišče, je ugotovila, da Andro ni Andro, ampak — Schmied!

Sedaj je nastala pravna zmešnjava. Po pameti bi bil moral Schmied postati zopet Schmied in moral bi bil odpravnino, ki jo je dobila njegova žena po pomoti, zopet vrniti. Pravno pa stoji stvar tako:

Pravno za mrtvega proglašen človek se je oženil z žensko, ki ni bila ločena niti vdova. Žena je torej živela v dvomoštvu s svojim lastnim možem; ob enem pa je bila poročena z

možem, čegar kosti so — pravno — že zdavnaj trohnele v Sibiriji. Ni pa bila pravno omožena, ker se z mrtvecem ni mogoče poročiti. Otroci iz prvega zakona so dobili očma, ki je pravno mrtvec, in so sirote po možu, ki še živi. Otroci iz drugega zakona pa so prišli že na svet kot sirote — seveda pravno — in pravno jih pravzaprav sploh ni na svetu.

Pravniki pa pričakujejo z veliko napetostjo, kako bo sodišče to zgodbo pravno rešilo.

Stroški volitev v Angliji

Angleški parlamentarci so izračunali, da so veljale zadnje volitve v Angliji pri vsi varčnosti vendar okoli 3 milijone funtov, od te vsote je plačala približno 10 odstotkov država, drugo pa stranke in kandidati.

Znesek pa, ki ga sme kandidat porabiti za agitacijo, je v Angliji postavno omejen. Pri zadnjih volitvah so varčevali zlasti s plakati, kajti z ozirom na razmeroma kratko volilno dobo so bile stranke prisiljene varčevati. Nekateri stranke so porabile še stare plakate od prejšnjih volitev.

Posebno mnogo so letos razdelili med volilce fotografiji raznih kandidatov. To so naredili z ozirom na ženske, ki odločujejo v Angliji pri volitvah. Samo kandidatinja lady Astor je razdelila v svojem volilnem okraju nad 50.000 svojih fotografij.

Pred sto leti je bilo v Angliji komaj pol mili-

jona volilcev, l. 1918. pa jih je bilo že 8 milijonov. Pred tremi leti se je to število pomnožilo še za 3 milijone ženskih glasov, pri zadnjih volitvah pa je bilo že 30 milijonov volilnih upravičencev. Volilo je pa nad 22 milijonov ljudi, t. j. okoli 80 odstotkov.

Po starem običaju so imeli kandidati navado, da so za časa volilne agitacije poljubovali otroke svojih volilcev. Letos so to navado iz zdravstvenih razlogov opustili.

Poroka nečakinje angleške kraljice

V starinski kapeli v vasi Balcowbe v Sussex-u se je te dni poročila nečakinja angleške kraljice lady May Cambridge z bogatim, toda neplemenitaškim stotnikom v kraljevi gardi Abelom Smithom. Nevesta je stara 25 let. Vas Balcowbe leži blizu posestva rodbine Athlone. V cerkvi se je zbralo okoli 500 povabljenih gostov, med njimi tudi angleška kraljica, nevestina teta. Poroči je par 82-letni nadškof Caster, oseben prijatelj rodbine. Pred cerkvijo pa se je zbrala tišočglava množica. Nevesta je nosila krasno poročno obleko iz satina slonokoščene barve in dragocen čipkast ogrtač, ki ga ji je poklonila kraljica. Na glavi je imela venec iz pomarančnih cvetov. Zenin je bil oblečen v paradno uniformo angleških gardnih konjenikov. Dvanajst tovarišic je bilo oblečenih v temnomodre žame-

taste obleke, prirojene po modi iz dobe kraljice Viktorije. Vse tovarišice so imele srebraste čevlje.

Po poroki so odšli gostje na bližnje posestvo rodbine Athlone, na ženitovanjsko potovanje v inozemstvo pa mladi par ne pojde, ampak bo sta potovala le po Angliji, ker ne bi bilo partitorno v teh težkih časih nositi denar iz dežele.

Nevesta je dobila obilno bogatih daril. Značilno pa je, da nevesta ni govorila predpisanih besed o pokorščini možu, ampak je te besede premolčala, bržkone v sporazumu z duhovnikom in z ženinom. Tako je prišla enakopravnost moža in žene že pri poroki do veljave.

Angleški konzul na Korsiki izginil

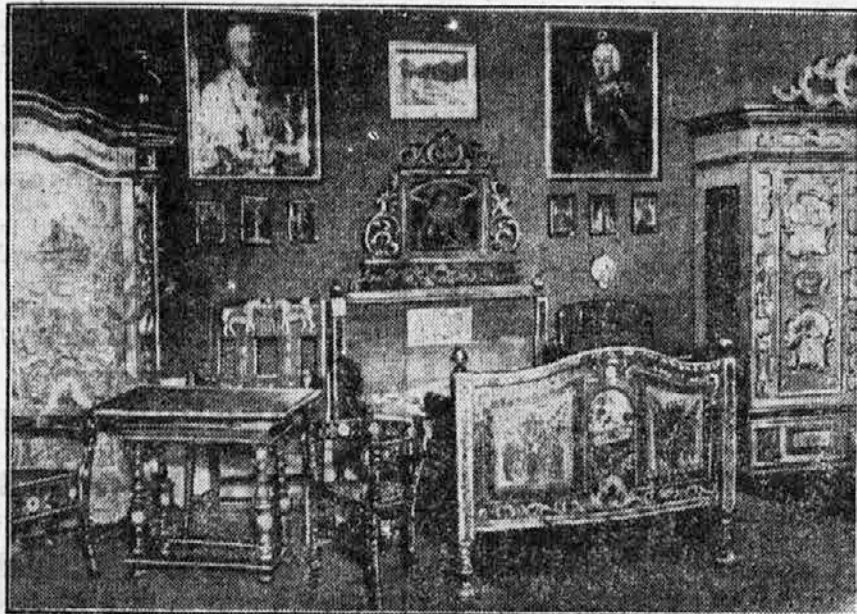
Ni še dolgo tega, odkar je na zagoneten način izginil angleški konzul v Marseille-u, g. R. P. Leeds, in že zopet poročajo, da je izginil ravno tako zagonetno angleški konzul na Korsiki, major Follet Routley, ki je imel svoj uradni sedež v mestu Ajaccio.

Vsa poizvedovanja za njim so ostala doslej brez uspeha in splošno sodijo, da so ga nekam odpeljali, če ga niso celo že ubili. Major Routley je svoje stanovanje usodnega dne že ob 6. uri zjutraj zapustil, da se odzove nekemu vabilu. Tja, kamor je bil povabljen, pa ni prišel, pa tudi popoldne se ni vrnil domov, kakor je bil napovedal. Tudi naslednjega dne ga še ni bilo domov.

Konzul je stanoval v hotelu »Continental« v Ajaccio. Od tega hotela pa je zahteval prosluli korziški bandit Bastoli nedavno 20.000 frankov. Ker mu na nasvet policijskega ravnatelja v Ajaccio lastnik hotela ni hotel izplačati, je začel Bartoli hotel čisto pravilno oblegati. Angleški konzul pa je drugi dan obleganja brez vednosti lastnika hotela poslal brezžični klic na pomoč, ki ga je prejel neki angleški parnik in ki je zahteval pomoč iz Marseille-a. Zato smatrajo, da se je Bastoli bržkone hotel nad konzulom maščevati. Angleška vlada je ukrenila že vse potrebne diplomatske korake, da se ta zagonetna zadeva razjasni in razšiti.

Pogled v volilni lokal v Angliji.

Dražba v vili Katarine Schratt
Katarina Schratt, nekdanja sloveča gledališka igralka in prijateljica cesarja Franca Jožefa, je prodala na dražbi opremo svoje vile v Ischlu.

Japonski skakač Nambu.

Nambu je skočil na tekmi v Tokio 7 metrov in 98 centimetrov v daljavo in s tem postavil nov svetovni rekord v skoku.